

РІК XLV Ч. 3 БЕРЕЗЕНЬ

— 1988 —

MARCH No. 3 VOL. XLV

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

PIK XLV Ч. 3 БЕРЕЗЕНЬ — 1988 — MARCH No. 3 VOL. XLV

ЗМІСТ

У.Л. Зустріч земляків із двох світів	1
М. Богачевська-Хомяк. Весняний лист.....	2
М. Руденко. Із табірної архіву	3
Х. Навроцька. Пам'ять совісти	4
Зоя Когут. Темна ніч. Розбилася миска.....	5
І. Сеньків. Любителька Гуцульщини	6
В. Вовк. Легенда про Галині дружечки	7
Виступ Л. Рубан на пресконференції	8
Практичні поради. Х. Навроцька	8
З України пишуть... Золоті думки. Новини.....	9
Думки над прочитаним. Іхч. Листування	10
Вісті з Централі. Листування.....	11
Калейдоскоп жіночого життя. Х. Годів-Юзич	12
Вітаємо М. Рубана	13
Вісті Стипендійного Фонду	14
Our Life. The Ukrainian Museum	16
About Women	19
Branch 72 celebrates its 25th	20
Харчування. Х. Навроцька	22
Хроніка Відділів далекого віддалення	23
Дописи Відділів	24
Замість квітів на Пресовий Фонд Н.Ж.	30
Український Музей	31
Посмертні згадки	33, 36
Нашим дітям	34
Загальні збори	36

Редактор — *Уляна Любич*
 Редактор "Our Life" — *Марта Бачинська*
 Мовна редакція — *Наталія Холодна-Лівицька*

ГОЛОВНА УПРАВА СУА
 РЕДАКЦІЯ/АДМІНІСТРАЦІЯ
 108 Second Avenue
 New York, N.Y. 10003
 (212) 533-4646 Ред.: (212) 674-5508

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
 203 Second Avenue
 New York, N.Y. 10003
 (212) 228-0110

На обкладинці: *Тарас Шевченко. Автопортрет. Панір, сепія. 1849.*
 Cover: *Taras Shevchenko. Self-Portrait. Sepia on paper. 1849.*

Second Class Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. Copyright © 1988 Ukrainian National Women's League of America, Reserved — Published in U.S.A.

Головна Управа СУА

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ

Лідія Бурчинська, Іванна Рожанковська

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Савчак	— голова
Іванна Ратич	— 1-ша заступниця голови
Ольга Гнатейко	— 2-га заступниця голови для справ організаційних
Лідія Гладка	— 3-тя заступниця голови для справ культури
Марта Хомяк	— 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Любомира Артимшин	— протоколярна секретарка
Марія Томоруг	— кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі	— англійська секретарка
Александра Кіршак	— скарбничка
Марта Данилюк	— фінансова секретарка
Ірина Куровицька	— віпний член
Рома Шуган	— віпний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Руснак	— музейно-мистецька
Ольга Тритяк	— виховна
Ліда Черник	— суспільної опіки
Анна Кравчук	— стипендій
Ірина Чайківська	— пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Лончина	— Дітройт
Марія Кондрат	— Філадельфія
Леся Гой	— Нью-Йорк
Марія Крамарчук	— Північний Нью-Йорк
Ірина Рішко	— Нью Джерзі
Тетяна Сілецька	— Огайо
Марія Наваринська	— Чикаго
Валентина Чудовська	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ірена Кіндрачук	— голова
Евгенія Новаківська	— членка
Александра Качмар	— членка
Анна Рак	— заступниця
Евгенія Івашків	— заступниця

Люїза Сакс — парламентаристка

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers
 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate
 London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
 16a Prospect St.
 Gleroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
 c/o N. 7 887 93 de Paris
 26 rue de Tercy, Paris 18-2
 France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 München 5, Rumfordstr. 21

ЗУСТРІЧІ ЗЕМЛЯКІВ ІЗ ДВОХ СВІТІВ

"Від зорі до зорі мільйони світляних літ їзди, така ж далека дорога від людини до людини" — це слова модної колись польської пісеньки (у вільному перекладі).

Справді, не завжди легко буває зблизитися одній людині до іншої, відчутти душевну близькість, зрозуміти її, ділити її погляди. Навіть тоді, коли особи родяться, виростають, живуть у близьких околицях, в схожих чи однакових умовах, серед рідної спільноти, навіть тоді вони не завжди вповні себе розуміють, не відчувають душевного споріднення, не мають однакових поглядів на цей і той світ. А кажуть, що "буття окреслює свідомість".

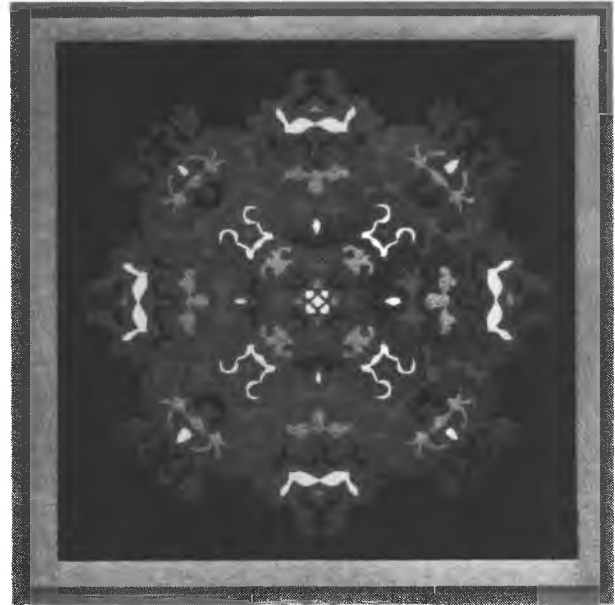
Що ж тоді казати про таких, які виростають і живуть у зовсім відмінних суспільних умовах? Які будуть їхні зустрічі, яке взаємне відношення?!

В останніх часах до нас прибувають земляки з України. Деякі з них мають за собою десятки років ув'язнення, переслідувань. Бувають і такі, що хоч самі не були жертвами переслідувань, то все ж таки жили в атмосфері жорстокого режиму, або мали рідних, які були переслідувані. Ми стоїмо один проти одного, наче люди з двох світів. Вони привезли зі собою не тільки спомини і пам'ять про те, що довелося їм пережити, привезли свої погляди і переконання, за які довелося їм платити ув'язненням, засланням, переслідуваннями. Але вони привезли нам духа рідної землі, а те, що нас єднає, це якраз почуття приналежності до одного народу, любов до нашої батьківщини. Наші зустрічі повні теплих почувань, охоти допомогти їм, намагання зрозуміти їх, а теж бажання дізнатися від них як живуть, що думають, до чого прагнуть наші земляки, які живуть там, на рідній, далекій, а такій близькій нам землі.

Але щоб вповні зрозуміти їх і все те, що і як діється в Україні, треба пізнати не тільки те, що особисто пережили прибулі до нас земляки, але також те, що пережив наш нарід і інші народи — члени Союзного Союзу на протязі не одного року, а понад півстоліття.

Не місце у цій статті передавати перелік усіх трагічних, кошмарних подій, які наче навали громовиці нищили тисячі і мільйони наших земляків. Але все ж таки треба пізнати й уявити собі умовини, в яких виростало не одно, а кілька поколінь нашого народу.

Інколи можемо почути, особливо від осіб молодшого покоління, що українці не вміли протиставитися ворогу, що вони легко піддалися. Такі твердження свідчать не тільки про незнання, а й про брак

*Віра Вовк. Поена місяця в вікні. Витинанки.
Wira Wowk. Full moon at the window. Mandala.*

уяви тих обставин, в яких жили наші земляки. Треба уявити собі постійний страх, почуття небезпеки, загрозували не тільки даній особі, але її найближчим. Можливість стосування цих прийомів забезпечувала залізна завіса, яка відділювала Союзний Союз від Західного Світу. Ця завіса з одної сторони не допускала на Захід інформацій, вісток про те, що діялося в Союзному Союзі, а з другої сторони не допускала ніяких вісток, інформацій зі Заходу. Покоління виховувалися і навчалися тому, що партія "до вірування" подавала.

Коли усвідомити собі ці обставини, то треба уважати чудом, що в цьому закритому кітлі з'являлися особи, які відважно голосили правду, свobodно висловлювали свої погляди, хоч за це доводилося нести суворі кари, інколи не тільки одиницям, але їхнім родинам. Хто познайомиться з умовинами життя в Союзному Союзі впродовж десятків років, цей мусить уважати чудом відродження свobodної думки, домагання права до особистої і національної свobodи, права вірити в Бога.

Приїжджих з України, чи з інших частин Союзного Союзу, може теж вражають наші недоліки: брак єдності, прив'язання до матеріальних дібр, які інколи стають не засобом для життя, а ціллю, а може ще й інші наші прикмети. І вони і ми мусимо з доброю волею, із бажанням зрозуміти один одного, спільно працювати, діяти для нашої спільної мети.

У. П.

ВЕСНЯНИЙ ЛИСТ

Союз Українок належно приготовлений, щоб відмити всі роковини та знаменні події цього року. Наша конвенція в Клівленді прийняла п'ять резолюцій в справах зовнішніх зв'язків для накреслення у цій ділянці.

Перша резолюція пригадує нам — якщо такої пригадки потрібно — що Відділи допоможуть членам української громади зареєструватись для голосування та брати участь у передвиборчих акціях та у самих виборах. Це не лиш наш громадський обов'язок, це конечний засіб, що виробити та забезпечити собі громадську потугу. Знаємо, що з нами будуть числитись тільки тоді, як наші голоси будуть чисельні. Мусимо пам'ятати: брати завжди активну участь у загальному політичному житті містечка чи міста, повіту, штату та держави. СУА не є політичною організацією, але наші членки, як повновартісні громадяни, користуються своїми правами та допомагають іншим зрозуміти важливість включення в політичну діяльність США. Відділи та Округи власними силами або з допомогою Ліги Голосуючих Жінок можуть перевести реєстрацію для голосування або влаштувати дебати місцевих кандидатів. Товариські зустрічі, особливо для придбання фондів кандидатів вашої Округи, або, в разі дебати, з розподілом доходу пополам, це добра та корисна форма діяльності, в яку можна вплести і відзначення Тисячоліття і людські права, і опіку для старших, і потребу вивчати не англійські мови в рамках публічних шкіл. Не згадую тут навіть цілого питання, чого вчать наші діти у школах. Наші зацікавлення зливаються з цілою дебатною про шкільництво, яка заповняє американські газети.

Наша друга резолюція відгукується з гаслом СУА минулих літ: громада це ми. Не можемо просто стати осторонь нашого українського громадського життя, обмеживши себе культурно-освітніми зацікавленнями. Не на те боролись наші бабці за право голосу, щоб не мати його у своїй власній громаді. Конвенція рішила, щоб кожний Відділ очолив бодай одну акцію, навіть якби це була б доповідь з дискусією, яка матиме громадсько-політичний характер. Не партійщина з її сварами та еґоїзмами малих Наполеонів, а конструктивна діяльність громадського масштабу. Не на те ми організуємо світлички, музей, базарі, покази вишивок, поміч потребуючим (до речі, де ЗУДАК?), щоб наш доробок розбазарювали "батьки народу." Якщо мати тримає три кути хати, не дармо наша громадська хата ледве тримається купи. Які громадяни, така і громада. В річницю хрещення України не пошкодить пригадати заповіт Ярослава про силу у

єдності. Варто також пригадати, що тільки розуміння справи творить підложжя до єдності і що різниця між безкритичною масою а активною громадою це зрозуміння громадських справ. Щоб справді розуміти людські права, треба засвоїти практику громадських прав.

Третя наша резолюція пригадує, що кожний Відділ переведе щонайменше двоє сходинок в році, відкритих чи закритих, на яких обговорюватимуть громадсько-політичні теми. Зайве підкреслювати що справа не в політиканстві та стерильному партійництві, а у висвітленні життя нашої громади. Таке знання допоможе нам більш ефективно висвітлювати справи нашої громади перед зовнішнім світом.

Останні дві резолюції одобрюють нашу участь у Раді Жінок США та у відміченні століття інтернаціонального жіночого руху.

Рада Жінок США є складовою частиною Інтернаціональної Ради Жінок, найстаршої міжнародної жіночої організації, яка нараховує понад вісімдесят державних рад. Країни східньої Європи, включно з Україною, були членами Ради. Комуністичні уряди, "розв'язавши" жіноче питання, розв'язали і жіночі ради. ІРЖ базується на державному принципі, і Україна, так само як Росія, втратила окреме членство у Раді. (В дусі "гласності" минулого року створилась таки у Києві Жіноча Рада України, так і названа старою назвою 1917 року. Знаку життя, одначе, ще немає.)

Наша участь у ювілейній конвенції, яка відбувається в Вашингтоні від 27 червня до 4 липня, 1988 року, запевнена. СУА, як член Ради США, є одним із господарів конвенції, почесною головою якої є Ненсі Реган. Досі зголосили свою участь представники 75 жіночих рад; сподіваємось обсерваторів з яких двадцяти країн.

Я, як одна із чотирьох заступниць голови Ради Жінок США, беру офіційну участь у Конвенції, і як одна із п'яти членів Інтернаціональної Комісії Миру та Зв'язків, підготовляю один із панелів програми. Панелі приготують резолюції які творять напрямні праці. (Пригадую тільки, що на минулій конвенції Ради, яка закінчувалась два дні після Чорнобильської Катастрофи, ця Комісія внесла наглу резолюцію в цій справі, яка стала моделлю пізніших резолюцій.)

СУА переведе реєстрацію на цілу Конвенцію, якою займеться місцевий Відділ імени Олени Степанів. Наші членки також входять у Комітет Гостинності та приготують інформативний листок про Вашингтон для учасниць конвенції. У суботу, 2 липня, у

ВІТАЄМО РАЇСУ І МИКОЛУ РУДЕНКІВ

МИКОЛА РУДЕНКО

ІЗ ТАБІРНОГО АРХІВУ

Знов насувається зима,
Лягає паморозь на луки.
Давно мені листів нема —
Мовчать сини, мовчать онуки.

Як видно, рід мій нетривкий:
Все рідшає круг мене парість.
За що життя — за гріх який
Мене оголює на старість?

Відірве друга, відбере —
І вже назад не повертає.
Я — ніби дерево старе,
Яке на вітрі облітає.

Хто винен — я чи, може, вік?
Ані привіту, ні одвіту.
Не батько вже й не чоловік —
Усе розвіялось по світу.

Лишилась тільки ти одна,
Немов берізка на галяві.
Нас віхола не обмина —
Чи ми у славі, чи в неславі.

Як нам не схибити в житті?
Як вберегти надійну руку,
Де навіть рідні душі — й ті
Одне одному чинять муку?

1980, Мордовія

залі Вашингтонського Пресового Клубу США гоститиме делегаток на запрошеному прийнятті. На цьому прийнятті відбудеться показ історичної ноші України яким займуться, в порозумінні з Нью-Йоркським 64-тим Відділом Союзянки Вашингтону, які з ентузіазмом та відданістю відгукнулись на заклик Централі, зрозумівши важливість свята та можливостей перед нами.

Прийняття США для делегаток входить в програму конвенції. Це одинока запланована подія того вечора. Вечір — наш, програма — наша, гості — наші. Нехай вони повезуть до усіх закутин і країн світу розповідь про те, що роблять жінки Союзу Українок Америки і як вони вміло пристосували минуле своїх предків до сучасного життя нашого модерного світу.

Такі наші пляни, згідно з вашою волею, висловленою на нашій конвенції.

Марта Богачевська Хомяк

Зліва — Раїса і Микола Руденки; другий ряд: Михайло Хейфец, Надія Світлична, Тат'яна Осіпова.

Світлиц В. Грицин

* *
*

На Україні вдови є,
Чий сум —
Глибінь ріки.
А в суглинках Мордовії
Кістки,
Кістки,
Кістки.

Ялини в небі списами
Черкають синяву.
А коні, з вахти списані,
Пощипують траву.

Над головами кінськими
Вчуваються дива:
Словами українськими
Говорять дерева.

1980, Мордовія

ПАМ'ЯТЬ СОВІСТИ

Під таким заголовком появилася стаття у київському журналі "Музикальне Життя" авторства Степана Пушика, члена правління Спільки Письменників Івано-Франківської області, в якій він порушує ряд проблем, які за його словами "нас хвилюють".

Багато речей міняється, як н.пр., коли Павло Тичина писав "О, панно Інно", то панна не була тоді "буржуазна вигадка", а тепер є. Згадує це тому, що зникають слова, яких вживали наші предки, які хоч часто були неграмотні, але за це знали історію рідного краю, мову та фолклор. Знали також свою рідню, своїх двоюрідних чи троюрідних братів чи сестер, знали своїх дідів і прадідів.

Зникають слова, якими називали рідних, треба хіба словничок до народних пісень, бо теж зникають такі назви, як сват чи сваха, староста чи дружка, а на сучасних весіллях старосту називають "тамада". Немає теж на весіллях боярів, вінків, нема "долі" чи "силимєн" з барвінку-тройзілля та яблук. Є за це наставлені люди, які мали б займатися впровадженням нових звичаїв, але вони не знають жодних звичаїв і впроваджують таке, як веснівки-гаївки на весілля.

Автор думає, що народну поезію треба вивчати вже в світличках. В школах вчать різне. Діти знають прізвища президента США, прем'єра Англії, але ніхто їх не питає, хто були їхні діди, а як питають в анкетах, то тому, що комусь це потрібне.

Дальше автор критикує, що перезвано будинки народної творчости на "Обласні методично-наукові центри народної творчости", але "методисти" мабуть не збирають і не вивчають народну творчість.

В Івано-Франківську є такий центр, який діє навіть зовсім добре, н.пр. улаштував свято-конкурс під гаслом "Скарби душі народної". Глядачі захоплювалися чудовими одягами, народною поезією, піснями, були теж і гості з Києва, але раптом перервала концерт заступниця голови облвиконкому, мовляв, це наказ вищої інстанції.

Гуцули, з Космача, бойки з села Лолін долиньського району, які приїхали щоби показати свої весілля, були обурені, що дармо їхали понад 100 км. Посипалися листи до редакцій газет, чому так сталося, тоді очевидно зложено вину на організаторів свята, мовляв "звідки ви повитягали ці пісні"?...

І автор каже: "Весільні та обрядові пісні творили впродовж століть у спілкуванні з працею, любов'ю і природою, що вони ввібрали в себе радість, біль, слези, кохання народу, що вони "енциклопедія народного життя", то як же трактувати такі заяви керівників обласного рівня". Є люди, які думають, що на них починається і кінчається культура, але в Іва-

но-Франківську є такі на високих посадах, що не передплатили видання творів Івана Франка.

Поет Олександр Блок сказав, що тільки закоханий має право називатися людиною, але автор статті твердить, "що той, хто знає історію краю, його культуру, звичаї і мову має право називатися слугою свого народу". Дуже дивно, що Івано-Франківськ досі не має пам'ятника авторові "Вічного Революціонера". Кілька років тому була надія, що пам'ятник буде. Був розписаний конкурс на проект. За якийсь час приїхали з Києва автори проекту Стуканов і По-стопенко, цей останній голова ревізійної комісії спільки художників і очевидно переможець конкурсу. Місцеві художники були за проектом львівського скульптура Садовського, але він мав "вужчі плечі" від столичного, який таки виграв. Проект був такий, що "міг страшити людей", але якось він пізніше мінявся, але пам'ятника і досі немає.

С. Пушик боліє над тим, що зникають пам'ятки культури, як н.пр. довгопільська церква на Гуцульщині, під якою Іван Труш намалював найкращий портрет Івана Франка. Де поділася тисьменицька церква "як пам'ятник", що містила в собі музей народного героя Довбуша, який чомусь перенесено до Печеніжина. В Космачі немає вже Довбушевої церкви.

Діються прикрі речі: учні косівського технікуму художних народних промислів впродовж років обкрадали церкви з золотих чаш, з яких робили позолочені топірці і продавали їх у Косові на базарі. Вкінці базар закрили а винних засудили, про це була згадка в "Прикарпатській Правді", але ніхто не думав друкувати про те, що в Косові згорів музей і нікого за це не покарано. Автор статті приготував статтю про згаданий музей, в якому були скарби гуцульського мистецтва і коли стаття була готова, повідомлено його, що не треба вже статті, бо музей згорів. Сказано, що сторож, якому було холодно, запалив пічку славного кахляра О. Бахметюка (пічка була музейним експонатом), від неї загорілась стіна і все пішло з димом. Сторож був батьком директора музею "Гуцульщини". Ніхто не був потягнений до відповідальности.

Це велика шкода, бо пропали безцінні скарби нашої культури. З музею Покуття в Жаб'ю більшість експонатів загинула під час війни, а решту розграбили, як було сказано "фашисти", але і свої "ревнителі рідної культури" допомогли в цьому. Мала частина експонатів того музею перейшла до Івано-Франківського крайознавчого музею, але після смерті Сталіна за розпорядженням "переглянути фонди" му-

ЗОЯ КОГУТ

ТЕМНА НІЧ

Темна ніч вкриває безтурботно,
Праведних і грішних пеленою.
Кожне серце уночі — самотне,
Власною,
Своєю самотою.

І, чи ти чуєш подих зовсім близько,
Чи, крізь сон, знайоме муркотіння —
Ти — самотня,
Людське бідачисько,
Віч-на-віч лише з своїм сумлінням.

Туга, каяття, любов, печалі,
Все — твоє!
Без виправдань і свідків!
Хочеш, то заглиблюйся в деталі,
Й поспішай!
Бо ніч минає швидко!

РОЗБИЛАСЯ МИСКА

Розбилася миска,
На кусники збита,
Чи треба жаліти за нею?
Розбите
Життя наше,
Не лиш розписана миска!
І будучність — риска,
Минувшина — риска,
Розбилася миска...

Ми ходим по світі,
Шукаєм потреби.
Дороги чужі нам,
Чуже, навіть, небо!
Куди ми прямуєм?
Де наша колиска?
...Розбилася миска...

зею і все зв'язане з особою Сталіна (що музей мав спільного зі Сталіном — невідомо) — директорка Лутієва дала наказ працівниці Кушнірук "очистити фонди" і сама виїхала. Кушнірук з поміччю другої працівниці і двірника порубали різьбу, поторошили кераміку і побили шедеври вартости 70 тисяч карбов. (але хто може оцінити твори народних геніїв?) винесли на болото. Єдине, що вціліло — це писанки, яких працівниця І. Цурковська не дала знищити. Сіла на скриню з писанками і заявила: "Рубайте мене, а писанок не дам".

Ще в тому музею була зброя з різних часів, яку передано для театру ім. І. Франка і звідтіля її вкрали.

Ця сама Кушнірук була згодом директоркою коломийського музею. Як це діється, питає автор, що ані з Преображенського собору, ані з інших у Кремлі ніхто не зняв хрестів?

А в Карпати їздять, різні "колекціонери" — видурюють старовинні речі, як також учителі намовляють дітей приносити з батьківських скринь золоті монети, хрести, згарди і з т.зв. шкільних музеїв це все зникає. Автор статті каже, що важко про це писати, а ще важче мовчати. Колись у Косові поетеса Марія Влад писала в "Радянській Гуцульщині" в статті "Мухи біля меду", як шахраї обкрадають гуцулів. Після написання цієї статті вона мала багато прикостей.

Також збірка славного збирача гуцульського мистецтва Є. Я. Сагайдачного зникла з косівського музею.

Тут приходиться мені на думку інцидент, з яким я стрінулася в Нью Йорку. Побачила я на вулиці "горішнього" Нью Йорку жінку в чудовій льняній, довгій вишиваній гуцульській сорочці, яку вона вживала як суконку. За кілька годин я знову побачила цю жінку — неукраїнку на прийнятті, на яке ми обоє з чоловіком були запрошені. Там підійшла я до неї і спитала, звідкіля у неї ця українська сорочка? А вона питає мене: "чи ви чули про фільм 'Тіні забутих предків'? Це сорочка Марічки з того фільму. Я її тут купила", — доповнила ця не-українка.

Це знову потвердження думки Степана Пушика про розграблювання наших скарбів.

* * *

Автор згадує добрим словом лєнінградського мистецтвознавця Давида Гобермана, який своїми писаннями причинився до популяризації народних надбань Івано-Франківська. Кажуть, що ніхто не є пророком у своєму краю, що велике видно здалеку. Цей чоловік приїхав і оцінив. Але є теж далекі люди — свої: які забувають, що народні святощі треба берегти. Ця стаття дає нам дуже багато до думання, бо бачимо, що на українцях у вільному світі лежить велике завдання зберегти хоч те, що привезене на нові поселення. Тому треба конечно підтримувати Український Музей в Нью Йорку і інші музеї, які хоронять скарби народної творчості і дадуть змогу майбутнім поколінням вивчати нашу культуру.

Христя Навроцька

ЛЮБИТЕЛЬКИ ГУЦУЛЬЩИНИ

ВІРА ВОВК, ОЛЕНА КУЛЬЧИЦЬКА, КОНСТАНТИНА МАЛИЦЬКА, ВІРА МАРСЬКА, ЛАРИСА МУРОВИЧ, ЯРОСЛАВА МУЗИКА, ВІРА СВЕНЦІЦЬКА

(Від Редакції: цей вибір нарисів надіслав нам д-р і. Сеньків з манускрипту своєї, ще неопублікованої, праці п.з. "Наша Гуцульщина").

ВОВК ВІРА

(літературне псевдо, правдиве прізвище
Селянська)

Народилася у Бориславі, але росла й до школи почала ходити у Кутах над Черемошем, де її батько, д-р Остап Селянський одружений з д-р філ. Стефанією Звонк, був лікарем. Найкращі спогади Віри Селянської з молодих літ пов'язані якраз з Кутами і Гуцульщиною. "Я все ще черпаю з тебе, мій краю, за всі минулі літа нашого циганського блукання по чужих закутинах" — пише письменниця Вовк-Селянська.

Середню освіту почала у Львові в гімназії Українського Педагогічного Товариства, кінчала у вищій школі "Кляра Шуман" у Дрездені. Під час бомбардування Дрездену, вночі 12 лютого 1944 р., загинув її батько. Після війни студювала германістику, славистику й музикологію на університеті в Тюбінгені (1945-49). По закінченні студій емігрувала до Бразилії. Тут вступила до університету в Ріо-де-Жанейро, де осягнула ступінь доктора філософії, стала професором у цьому університеті, а від 1957 р. головою катедри германістики.¹

Віра Вовк — талановита поетка-модерністка, пише майстерні поезії і прозу. Збірки її поезій ("Юність", "Зоря провідна", "Елегії", "Чорні акації" та інші), що появились у Мюнхені в 1954-1967 рр., характерні своїми філософсько-релігійними роздумами. Майстерно написана її коротка повість "Вітражі" стилем, зближеним до техніки модерної кінематографії.

Нас цікавлять найбільше її чарівні збірки легенд і казок, просякнуті гуцульськими мотивами та ремінісценціями з Гуцульщини: "Різдвяна легенда", "Легенда про Христофора", "Легенда про Галині дружечки", "Легенда про писанку Свят-Миколи", "Легенда про керманіча" та "Легенда про колоски". Літературознавець Любов Коленська так характеризує ці легенди:

"В усі ці легенди вплітаються гуцульські вислови, і хоча вони написані в Ріо-де-Жанейро, — перед читачем відкривається барвистий гуцульський світ. Письменниця щедро нанизує такі ви-

слови, як "вишивані волошки", "герданік", "полонинські леготи", танці — "гуцулка" та "дрібущечки", інструмент — сопілка та й "арідник" відіграє тут не абияку роллю... Особливо багата на різні гуцульські повір'я і чари, пов'язані з арідником, — "Легенда про писанку Свят-Миколи". А в "Легенді про керманіча" цікавий філософський висновок: "Сталося те гаряче бажане, що сповняється дуже чистим душам, дуже простим душам".² Також збірка Віри Вовк "Казки" (Мюнхен 1956) прикрашена народніми висловами, віруваннями й звичаями гуцулів.

Проф. Леонід Рудницький подав в "Америці" (18 лютого 1986 р.) важливу інформацію, що поетка Віра Вовк (проф. Віра Селянська) "видала при кінці минулого року чепурно оформлену книжку, в якій вмістила два свої переклади повісти Михайла Коцюбинського 'Тіні забутих предків' португальською і німецькою мовами".

Далі автор цієї інформації пише, що він не вагається оцінювати португальський переклад цього твору, бо на це треба добре знати португальську мову. Але він має враження, що переклад вдалий, як це потвердив йому один знавець португальської мови на підставі порівнянь коломишок у повісті Коцюбинського з перекладами Віри Вовк. Найкраще відображує поезію гуцульського фолкльору наступний переклад:

Ізгадай мні, мій миленький
Два рази на днину,
А я тебе ізгадаю
Сім раз на годину.

Lembra de mim duas vezes
por dia, amigo;
Nuam hora, sete vezes
sonharej contigo.

Віра Вовк довершила або самостійно, або у співпраці з нашими літераторами численні переклади відомих творів світової літератури на українську мову (Стефан Георге, Фрідріх Дюрематт, Поль Кльодель) та інші.

Завдяки старанням і працьовитості Віри Вовк появилася у Бразилії ціла низка хрестоматій української літератури в перекладі на португальську мову.

ЛЕГЕНДА ПРО ГАЛИНІ ДРУЖЕЧКИ

ВІРА ВОВК

— Гафійко — любок, будь мені за дружечку на весіллі, — просила Галя.

Гафійка зарум'яніла, як пишна рожа:

— Не знаю, чи неня пустять. — В Галі — босі ноги, а в Гафійки — пацьорковані рукави. Пішла далі Галя.

— Єленко — чічко, будь мені за дружечку на весіллі. Ніхто не хоче, сама не знаю, що мені робити.

— А будуть музики, танці? — спитала чорноока, рухлива, як білка, Єленка.

— Ой, де я — сарака візьму музик?

Єленка спустила вії, а Галя пішла далі.

— Параню — красотко, Катерино — золотко, Ганусю — яблучко красне! — Ніхто не хотів бути Галі за дружечку.

— Якже я піду за тебе, Васильку? Хто мені буде за дружечки? Неспіване весілля, кажуть люди, — нещасне.

Сумна, сумна Галя, а Василько стояв, як молодий кленочок, що вріс глибоко в землю: не буде дружечок у його Галі, ні вечорниць, ні пісень, бо Галя — сирітка, а він — тільки пастух чужих овець на полонині.

Галя пішла поволі в хату і зачинила двері на засувку. Крізь вікно плив запах травневого зілля. Святі образи схилилися зі стіни над бідним столом; не було на ньому ні весільних короваїв і вару зі сливок для дружечок, ні паленої горілки для музик.

Нараз від піль понісся ледвичутний спів:

В морелі — рожева гілка,
У Галі — скрипки і сопілка,
У Галі — морелі вітка,
Віночок, ще й позолітка.

Скрипка сміялася дрібушечкою, і сопілка танцювала коломийки ближче і ближче.

Несемо намисто Галі:

Червоні, як мак, коралі;
Несемо пояс дугувий,
Герданік над чорні брови.

Галя відчинила повітку і несміло станула на порозі, де місяць кинув цілий сніп свого сяйва. Через поле йшла Ясна Пані в вишиванім платті і плела з зілля віночок. Довкола неї світилися, як свічник дівчата і подавали їй то руту, то барвінок, то васильок.

— Добрий вечір, молода Галю! — заговорили дівчата.

— Добрий вечір, — відповіла Галя.

— Впустиш дружечок до хати? — спитала Ясна Пані.

— Не маю я чим дружечок погостити, — сказала Галя.

— Погостиш чистим серцем, коли нема в тебе вареного і печеного, — потішали дружечки, входячи до хати.

— Покажи нам своє віно, Галю! — просила Ясна Пані.

— Немає в мене віно, — відповіла Галя.

— Не журися; у саді червоніє моє намисто, мої сережки, — сказала Ясна Пані. Дівчата метнулися і принесли пригорщами китички ягід і галузки вишень.

Дивиться Галя, а її сорочка вибілилася до місячного сяйва, як тонкий льон. Дружечки переткали її уставки свіжими квітами, повісили на ній намисто з ягід глогорожі і сережки з вишень у зеленім листю, а Ясна Пані поставила їй на коси віночок і герданік під віночок. Глянула Галя на себе в шибу і щасливо засміялася.

Дружечки співали до пізної ночі, потім порозходилися. А ранком Василько був найгордіший легінь у церкві, бо його Галя сяла, як ранна зоря, і золотила закопчені від свічок ікони.

А молода впала навколішки і шепотіла дрижучими устами "Богородице Діво", бо вона пізнала своїх дружечок над вітварем і на мальованих хоругвах.

(Із збірки "ЛЕГЕНДИ" Вид.
"Молоде Життя")

Ріо де Жанейро, 15.VII. 1954

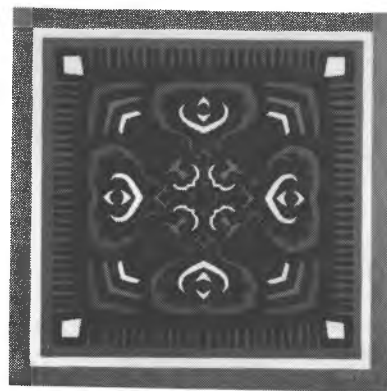
До найцінніших видань цього роду належить "Антологія української літератури" Віри Вовк-Селянської, яка появилася у 1959 році в Бразилії у Ріо-де-Жанейро, а в 1977 році твір під назвою "Viburno rubro" ("Червона калина"). Це переклади на португальську мову з української літератури — прози і поезій, почавши від Володимира Мономаха аж до поезій Олени Теліги, Василя Барки і Оксани Лятуринської.

Продовження буде.

1. Координати. Том II. Антологія сучасної української поезії на заході. Мюнхен 1969, стор. 307-321.

2. Любов Коленська: Віра Вовк. "Наше Життя", ч. 5, 1986, стор. 8-10, і ч. 6, 1986.

Н.К.: Віра Вовк. Письменниця, літературознавець, перекладач.

Віра Вовк. Чорний ромэн. Витинанка.
Wira Wowk. Black Daisy - Mandala.

ВИСТУП ЛІДІЇ РУБАН НА ПРЕСКОНФЕРЕНЦІЇ В "ДОМІ СВОБОДИ" В НЬЮ-ЙОРКУ

Коли син наш Марко семи років потрапив в аварію, що призвела до паралічу ніг, батько його, Петро РУБАН, відсиджував черговий шестирічний табірний термін за надуманим звинуваченням у крадіжці сувенірів, які він сам виготовляв на меблевому комбінаті. Насправді ж — за те, що він виготовив до 200-річчя США подарунок — папку-адрес "Свобода".

Минуло майже чотири роки від першої невдалої спроби привезти сюди сина на лікування. За ту спробу батько отримав новий термін за ст. 62 КК УРСР — 9 років Кучинського табору та 4 роки заслання. Вирок закінчиться у липні 1998 року. Загальний табірний термін складе 35 років, якщо в'язень доживе до того часу.

Кучинський табір вражає відразу тим, що навіть наглядачі там слідкують одним за одним. Обшуки проводять дуже прискіпливо. Після побачення гінекологічна сестра зробила мені принизливий обшук у присутності доньки. У таборі до в'язнів чіпляються за все: за незастебнутий гудзик, незашнурований чеврик і т.п. Одного разу Петра "забули" на прогулянці в 30-градусний мороз, у нього тоді шкарпетки по-прикладу до підшав. Та ще й погрожували повторити це, якщо не буде покірним.

Радянські представники переконують вас, що в'язні в цьому таборі працюють легко. Я можу вам назвати лише норму виробітку, за невиконання якої карають додатково. У 36-му таборі треба було зібрати 580 деталей до електричної праски. А в 35-му, куди їх перевели 8 грудня 1987 року, треба пошити за зміну 450 торбинок для упаковки інструментів. після 6 днів такої роботи (в 36-му) у Петра пішла носом кров.

Влітку минулого року ми вирішили на побачення до батька взяти Марка. Автобус довів нас до половини шляху, а потім довелося йти 8 кілометрів пішки, тягнучи візок з Марком і важку валіску з харчами. Перед побаченням мене завжди попереджали,

щоб я не виносила з табору ніякої інформації.

Від 7 листопада Петро оголосив, що переходить на статус політв'язня і подав заяву з 18 пунктів. Він, зокрема, пише, що:

1. В'язень повинен відбувати покарання в межах юрисдикції тієї країни, в якій його судили.

2. Він відмовляється від примусової праці і вимагає роботи за фахом.

3. Вимагає нормальних побутових умов.

4. Можливості вільного листування і побачення з рідними в будь-який час. — і т.д.

За відмову від примусової роботи 30 листопада Петро був поміщений до штрафного ізолятора, де через кілька годин холоду (на дворі було -43°) стався серцевий приступ, і протягом 20 годин лікар борювався за його життя.

Харчування дуже бідне: немає овочів, фруктів, постійний авітаміноз.

8 грудня Кучинську зону було переведено до 35-го табору, як також і 37-му та 36-ту (чорну). "Кучинська зона" влилася до 35-ї разом зі своєю обслугою. У цій зоні лишилося десь 12 чоловік. Двоє сидять по рокові в одиночках (Март НІКЛУС і Іван СОКУЛЬСЬКИЙ). На камерному утриманні ПРИХОДЬКО, АЛЕКСЄЄВ, РОМАШОВ і РУБАН. Решта — на безкамерному. ПРИХОДЬКО хворий на відкриту форму туберкульозу з облітерацією судин, що загрожує втратою ніг.

Петро не припиняє писати заяву до вищих органів правління країною, вимагаючи перегляду справи. Але — безрезультатно.

Від усього серця вдячна всім моїм друзям, землякам, правозахисним організаціям, лікарям, зокрема докторів КУЗЬМАКУ, дирекції і працівникам лікарні Сент Барнабас за надання нам можливості лікувати Марка. Дякую американському уряду, а також президентові РЕЙГАНУ за турботу про долю моїх дітей і мого чоловіка.

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

СПОСІБ ПРИЙМАННЯ ЇЖИ

Велике значення має пережовування їжі. Акт жування є найважливішим для побудовування слинних залоз. Добре пережована їжа посилює функцію тих залоз.

Недобре ковтати їжу великими кусниками, бо така їжа швидко переповнює шлунок і погано перетравлюється. Добре пережовування сприяє поступовому виділюванню достатньої кількості сильного "апетитного" соку, який має високу перетравні властивості.

Не слід наїдатися відразу багато, більша кількість їжі, введена одночасно ускладнює функцію травних органів і

знижує засвоюваність їжі. Під час приймання їжі не слід читати або одночасно займатися чим іншим. При неуважності їжа лишається в травному каналі значно довше як треба, в наслідок чого виділюється менше травних соків і вона починає мандрувати, що приводить до подразнення слизової оболонки каналу і таким чином розвивається захворювання.

Не добре їсти саму суху страву, бо суха їжа погано перетравлюється. Тому треба пити чай, каву чи молоко при сніданку.

З цієї самої причини треба на обід їсти юшки (супи), бо саме м'ясо, риба, яйця чи сири це сухі страви, які приводять до зниження виділення шлункового соку і погіршення травлення. Досліди показують, що коли їсти плинні перед або з другою стравою, шлунковий сік виділюється значно краще. Наше здоров'я — в наших руках!

З УКРАЇНИ ПИШУТЬ..

РОЗПОВІМ ВАМ ТРОШКИ ПРО ЛЬВІВСЬКЕ ЖИТТЯ.

Як певно Ви чули, у нас іде конкурс на спорудження пам'ятника Шевченкові. Вже був 1-ий тур конкурсу, виставлялося десь з 30 робіт місцевих митців, з них вибрали 9 кращих, але ні одна з них не надавалась для пам'ятника. Тому конкурс розпочнеться наново. У Львові дуже важко вибрати не тільки зразок пам'ятника, але й місце. Тут треба враховувати архітектурні особливості будівель. Тому скульпторам важко зупинитися на певній пропозиції. Є думки, щоб оголосити всесоюзний конкурс, як кажуть: "одна голова — добре, а дві — краще".

Готуються наші митці і до великої дати 1000-ліття хрещення України. Висилаю Вам роботу нашого художника Лободи, він є знаний у Львові своїм дивним баченням світу, філософським трактуванням мистецтва. Думаю, що його поштівка зробить Вам приємність. Дуже цікаві і брати Гуменюки, вони також зробили цілу серію поштівок з зображеннями українських дерев'яних церков.

Дуже просила б Тету, щоб Тета вислала мені з 10 значків (не знаю, чи так вони називаються — щоб причіпити до одягу) — присвячених цій даті. Певно, можна по пошті. Заздалегідь дуже дякую. І приніс мені один — із зображенням Ольги — всім дуже подобається.

Маємо у Львові зараз багато виставок — це і художники, і керамісти, і доробок реставраторів. Цього року у Львові ходило чотири "Вертепи". Один з них — особливо цікавий. Одяг був викутий ковалем на зразок древніх Русів — кольчуга, шолом,

меч, щит, навіть гармату невеличку мали з собою. Уявляєте собі, які то мусіли бути хлопці-молоді, щоб носити цей багатокілограмовий одяг! Все було таке гарне, святкове, що створювало справжній різдвяний настрій.

Даї Боже, щоб цей новий рік — був роком взаємодовір'я, миру і демократії.

ПОДЯКА

Дякую працівникам канцелярії СУА, Редакційній Колегії "Нашого Життя", Управі Округу СУА, Нью-Йорк, 28-му, 64-му і 82-му Відділам СУА і численним, дорогим, друзям і знайомим за вислови співчуття, вияви приязні, пожертви "Замість квітів" з приводу відходу у Вічність нашого брата, Ігоря,

Уляна Старосольська

ЗОЛОТІ ДУМКИ

Добра пані дому не допускає, щоб гості дивилися на годинник.

Коли осуджуєш тих, котрих любиш — вже їх не любиш.

Не раз краща хвилина мовчанки, як година говорення.

Коли ділимося смутком — це половина журби, коли ділимося радістю — це подвійна радість.

Завжди пам'ятай забути турботи, які минули, але ніколи не забудь пам'ятати благодаті, які приходять щодня.

подала Христя Наєроцька

НОВИНИ З УКРАЇНИ:

Спеціальною нагородою відзначено (посмертно) українського режисера В. Шевченка за створення документальної стрічки "Чорнобиль. Хроніка важких тижнів".

Медобори — один з найкращих нині українських фолкльорно-інструментальних ансамблів з Тернополя має незабаром концертувати в Польщі. Цей чудовий ансамбль повернувся з успішного турне по республіках Прибалтики і Білорусії.

Лавреатом цьогорічної премії ім. Олександра Корнійчука став режисер Сергій Данченко. Його нагороджено за вистави останніх років на сцені Київського Академічного Українського Театру, за "Енеїду" І. Котляревського та "Візит старої дами" Ф. Дюрренмата.

ДУМКИ НАД ПРОЧИТАНИМ...

Багато кладовищ виросло в різних країнах поселення нашого народу. Внедовзі, у Провідну Неділю, чи на Зелені Свята тисячі українців підуть на кладовища вшанувати пам'ять померлих членів рідні, громадян, померлих предків.

Варто є познайомитися із статтею, що появилася у львівській газеті "Вільна Україна" з грудня 1987 р., бо вона торкається теми шанування пам'яті померлих, а її наголовок: "Наша пам'ять — наша совість".

Стаття викликає у читача думки, що оформлюються у два відокремлені поняття: одні зорові, а другі — душевні переживання.

Відвідування кладовищ у Львові, піклування могилами померлих викликає в автора статті здивування, чому власне це відбувається 1 листопада кожного року. ...

"Міріяди свічок на могилах. Вісім горить на постументі пам'ятника Каменяреві. Група людей прибирає могилу Кос-Анатольського. Скрізь квіти. Багато квітів." Це саме і на Янівському кладовищі: "Іду трамваєм. Поруч дві старенькі з квітами. Питаю: ідете поминати померлих? Так — відповідають — бо сьогодні день пам'яті."

І автор дивується, чому саме дата 1 листопада, дата події, що відбулася піввіку тому? Він наводить короткі відомості із історії, що сягають панування у Львові Австро-Угорської монархії, про визвольну боротьбу й проголошену Західно-українську республіку (ЗУНР). Він не щадить різких висловів, зрештою часто уживаних в радянських публікаціях, коли йдеться про визвольні змагання українського народу. Автор наводить інші історичні події, що на його думку більше варті для відмічування пам'яті померлих предків.

Державні, влаштовувані у Львові шанування померлих на думку автора, є вислідом, формалізму, штучної бездушної інсценізації. Походи, в яких беруть участь студенти, робітничка молодь, школярі та воїни "проходять мимо могил предків". "Але без любови до коріння свого, без пам'яті про могили батьків — не може бути любови до батьківщини". (Для пояснення: походи у Львові відбуваються до "Холма Слави" та до "Меморіального кладовища воїнів Радянської Армії").

Але не важні тут думки автора, може навіть трохи й не зрозумілі, і протирічні. Образ, який автор змальовує перед нашими очима — його варто проаналізувати.

Наведений на початку опис могил у квітах і свічах на кладовищі кінчається так: "А в проходах та алеях — сміття. Сміття між могилами, сміття на покритих мохом надгробках і на усім цим — димовий туман."

Автор пише: "Львов'яни з традиційною гордістю шанують пам'ять про минуле, про покоління своїх предків. Та й є чим гордитися! Личаківка — музей

під голим небом, в якому майже три тисячі художніх надгробків — справжніх скарбів архітектурно-скульптурного мистецтва. Але кладовище сьогодні в занедбаному стані. Багато цінних пам'яток не реставрується, нищаться, окремі з них вимагають негайно реставраторів. Значно гірший стан на Янівському кладовищі. Тут є такі смітники, яких і не обійти".

Ось кілька наведених автором цитат із навчально-виховного плану середньої школи: "Кладовище — це людська святиня. Це не прах минулого, а вічно живе коріння майбутнього. Умій берегти людську святиню. Біля могил своїх предків байдужим може бути тільки негідник або кретин".

З іншого твору: "Бережи й шануй пам'ять про померлих. У кого немає в душі минулого, в того не може бути й майбутнього."

І ще: "Кожна людина — це неповторний світ. Під кожним надгробником — світова історія" (Г. Гейне).

Слова гарні, виховні. Але стаття автора показує, що слова не ідуть в парі з дійсністю.

Для нас, українців поселених поза Україною, "наша пам'ять — наша совість" стала провідною думкою для багатьох починів, культурних надбань, у вихованні народженого поза Україною покоління. Пам'ять про минуле й пошана до наших предків дає силу для збереження української ідентичності. Так, наша совість підказує нам зберігати минуле у нашій пам'яті і з тією думкою творити теперішнє і майбутнє життя поза Батьківщиною.

іхч

Листування

Вельмишановна Пані Любович!

У "Нашому Житті", рік XLIV, ч. 10 за листопад 1987 р. появилася стаття "Калейдоскоп", упорядкована Христю Годів-Юзич.

Під заголовком "США" пишеться про пані Helda Crooks з Каліфорнії. Ця пані була рехонвалесценткою після залялення легенів. За порадою свого чоловіка лікаря, вона почала лазити по горах, щоби набути знова сили до життя.

Пані Crooks каже, що є багато депресії поміж людьми старшого віку і тому треба уміти жити. Вона сама має коло 80 років життя.

Я хочу сказати це, що проблема депресії появляється не тільки поміж старшими, а також поміж молодшими. Поборювання цієї проблеми у загальному стилі життя — коротенько, треба знати як жити!

Мене ця стаття дуже зацікавила і навіть підвищила мого духа ентузіазмом, тому, що читаючи про цю паню Crooks бачу, що інші люди також мають такі проблеми і їх успішно борюють.

Також радію тим, що журнал "Наше Життя" таку статтю помістив. Щиро Вам дякую і бажаю Вам дальшого успіху у редакції цього журналу.

Всього найкращого

*д-р Евген Апостолук
Парма, Огайо*

Вісті з Централі

ОКРУЖНІ З'ІЗДИ ВІДБУЛИСЯ;

Округа Нью-Йорк 13-го лютого 1988 р. Від Екзекутиви СУА була присутня заступниця голови Лідія Гладка. На голову Округи перебрано **Лесю Гой**.

Округа Клівленд 13-го березня 1988 р. Від Екзекутиви присутньою була голова СУА Марія Савчак. На голову Округи вибрано **Ірену Свистун**.

Округа Нью Джерзі 20-го березня 1988 р. Від Екзекутиви присутньою була голова СУА Марія Савчак. На голову округи перебрано **Ірину Рішко**.

ЮВІЛЕЇ ВІДДІЛІВ:

73-й Відділ, Округа Нова Англія, 25-ліття дня 25 жовтня 1987 р.

77-ий Відділ, Округа Філядельфія, 15-ліття дня 1 листопада 1987 р.

43-й Відділ, Округа Філядельфія, 30-ліття дня 22 листопада 1987 р. Від Екзекутиви присутньою була заступниця голови **Іванна Ратич**.

Щасти Боже у дальшій праці!

Ірина Чайківська,
пресова референтка Головної Управи

Екзекутива й референтки Головної Управи СУА вислали наступні обіжники:

Лідія Гладка, заступниця голови для справ культури, звернула увагу на значення культурно-освітньої референтури, підчеркуючи її завдання і способи праці. Звернула увагу на програму, яка має особливе значення у ювілейному році Хрещення України.

Анна Кравчук, референтка стипендій СУА, повідомила про розподіл стипендій в 1987 р., просить прислати стипендії якнайскорше і повідомляє, що Стипендійна Акція СУА поширяться на інші держави в Європі. Референтка звертає увагу на новий податковий закон в США.

Працю касирки Стипендійної Акції СУА перебрала з днем 1-го січня 1988 р. Оріся Яцусь.

ЛИСТУВАННЯ

Редакція отримала декілька листів, в яких читачі покликаються на статтю-довідку д-р Марти Хомяк п.н. "Княгиня Ольга — предтеча Християнства на Русі Україні" і просять вяснити твердження авторки, що "вона, донька північного перевізника на малій річці".

Деякі подають в листах джерела, які вказують на інше походження кн. Ольги, або стверджують, що це невяснена справа.

Подаємо список джерел, які подала одна із читачок:

Свята Ольга — Київська королева.

- 1). М. Грушевський: Ігор одружився з Ольгою "от Плескова" (може донькою псковського "світлого і великого князя")

Друга версія: Ольга "перевізниківна". *Історія України*, Т.І., ст. 446, вид. Книгоспілка, Нью-Йорк, 1952

ВІТАЄМО НОВИХ ВІЛЬНИХ ЧЛЕНОК СУА!

Вітаємо нових членок 1-го Відділу СУА, Нью Йорк. Перша зліва: Люба Дармограй — організаційна референтка Відділу, Аніта Мандзії, Лідія Магун — голова. Другий ряд: Марія Соловій, Рома Гок, Анна Грегус, Олександра Крумшин — організаційна референтка Округної Управи. Неприсутня Анна Домбровська.

Greetings to new members of Branch 1 in New York.

- 2). о. Мирослав Ріпецький, *Початки Християнства в Україні*, вид. оо. Василіян. Мондера 1952, ст. 44-45.

"княгиня Ольга походила з роду Гостромисла, новгородського боярина. ...903 р. князь Ігор одружився з Ольгою..."

св. Ольга померла 11 липня 969 р. (мабуть мапа 75 років).

- 3). Проф. Микола Чубатий, *Історія Християнства на Русі-Україні*, Рим — Нью-Йорк 1965 р. ст. 172-180.

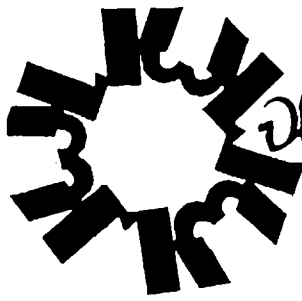
Ми звернулися в цій справі до авторки, д-р Марти Богачевської Хомяк і містимо її відповідь:

У справі Ольги:

Точне походження Ольги не ясне. Серед вірогідних здогадів, в тому числі праця на яку покликається один із читачів, є такі, що Ольга була перевізницею. Обставини її хрещення, та місто в якому вона прийняла християнство також не устійнені повністю. Це часто трапляється з історичними даними того віку.

Моя ціль не була заходити у наукову дискусію джерельного матеріялу, чи міряти вірогідність тої чи іншої інтерпретації. Конвенція СУА це не форум для такої дискусії, але вона є форумом нашої думки та інтерпретації нашого минулого та сучасного. Походження Ольги не становить суттєвого елементу могого наświetлення Ольги як тої, яка увела зміни у суспільстві, яка не боялася порвати з помилковим наświetленням коли бачила правду. Гадаю, що слухачі конвенції та читачі доповіді здебільшого зосередились на центральному аргументі. Заходити у дискусію тих чи інших джерел можна і бажано — тільки може краще на форумі присвяченому того роду тематиці.

Марта Богачевська Хомяк

КАЛЕНДАРСКІЙ ЖИТТЯ

Упорядкувала ХРИСТИНА ГОДІВ-ЮЗИЧ

УКРАЇНА

Фоторозповідь про Волинь це зі серії видавництва "Мистецтво", яке видаватиме серію фотоальбомів про всі області України під назвою "Землі квітучої краса". Такі фотоальбоми на протязі декількох років будуть видані про кожну область.

Вже вийшов перший фотоальбом з цієї серії, "Волинь", який розповідає про землю Лесі Українки. Тут записано славні сторінки історії Лесиноного краю, його людей і його дзвінку пісню.

Одеса — художній фільм одеських кіномитців "Довгі проводи" (режисер Катерина Муратова), який 15 років пролежав забороненим, нагороджено великим призом журі Всесоюзного фестивалю художніх фільмів, що проходив у *Тбілісі*.

ПОЛЬЩА

Ельблонг. "Матусю рідненька" це конкурс для дітей, що вже став традицією в житті української громади ПНР. Туди приїжджають десятки дітей дошкільного віку зі своїми матусями та вчителями, щоб з концертного кону влитись маленьким потічком у гомінке річище, як пише газета "Наше Слово".

Ельблонський конкурс мав конкретно визначену тематику, присвячену матері. Найкраще в оцінці журі виступили на конкурсі діти з Ельблонга підготовлені учителькою Іриною Будзинською. Вона показала хореографічно-пісенно поетичне полотно, виткане з українських народніх мелодій.

Варшава. В червні тут відбулася з ініціативи Інституту підготовки вчителів української, білоруської та литовської мов нарада вчителів-методистів з працівниками Інституту, які займаються питанням освіти національних меншостей.

Першим з найголовніших питань була справа вчительської підготовки до ведення курсів і лекції рідної мови. Кваліфікацію таку дають тільки киявські курси. Вчителі-методисти обґрунтували необхідність таких курсів на Україні. Кожен учитель української мови в Польщі зобов'язаний робити спеціалізацію.

БОЛГАРІЯ

Болгарське видавництво "Народна культура" випустило збірку повістей Ніни Бігуї — "Репетиція". Переклад здійснила В. Полянова, автор вступного слова — П. Кинева.

КАНАДА

Торонто. Китайський науковець-жінка, яка спеціалізується в українських студіях, була нагороджена "fellowships" by the Chair of Ukrainian Studies Foundation в університеті в Торонто.

Yun Shen, 55 р., є професором російської мови в Heilongyan University, Harbin, China. Yun Shen в першу чергу хоче виготовити підставові матеріали для вивчення української мови китайськими науковцями. Вона вже переклала на китайську мову нововиданий д-р Павлом Магочі "Україна; історичний атлас".

Тепер працює над анотованою бібліографією в українських студіях.

США

Мічіген. Вашингтонська статистика повідомила, що найкращим штатом для розвитку підприємств для жінок та взагалі прихильності професійній жінці є Мічіген.

АФРИКА

Було б помилково вважати, що у виборі зачіски африканські жінки керуються лише модою. Кожне кладення волосся на голові має свій прихований сенс. Про це дізналися побувавши в "салонах краси" чимало розташованих просто неба. Якщо, наприклад, десятки тонких косичок з'єднується в один відкинутий назад пучок, то це значить дівчина готується до шлюбу, або принаймні закохана. Недарма така зачіска називається "з'єднана коханням". Зачіски жіночі можуть відображати настрій. Скажімо, якщо незв'язані разом коси відкинуто назад, — це означає, що жінка чимсь глибоко стурбована.

ВІТАЄМО МАРКА РУБАНА!

У неділю 31-го січня 1988 р. на летовище Дж. Ф. Кеннеді в Нью-Йорку, після довгих старань, приїхав на лікування 13-літній Марко Рубан із мамою Лідією.

Спаралізований з часу, коли на нього наїхало вантажне авто, Марко живе надією, що лікарі в Америці зможуть допомогти йому стати знову на ноги.

На летовищі від Союзу Українок Америки привітали китицею квітів Марка і його маму Лідію Рубан представниці суспільної опіки СУА, Анна Забняк і Надія Оранська з Філядельфії та побажали щасливого побуту.

Декілька днів пізніше відвідали Марка і Лідію Рубанів в домі Надії Світличної, де вони перебувають, референтка суспільної опіки СУА Лідія Черник і референтка стипендій СУА, Анна Кравчук. Вони привітали їх від Екзекутиви та членства СУА й вручили чек на суму 5.000 дол. як допомогу на лікування Марка.

Згадану суму приділено з "Медичного Фонду", який створено вже давніше при суспільній опіці СУА. Його піддержують жертвенно членки СУА та громадянство. З цього Фонду скористала вже не одна хвора, потребуюча дитина.

На врученні чека не закінчилася допомога СУА. У шпиталі почалися лікарські оглядання Марка, тож потрібно було добровольців, щоб там дижурували. На поміч прийшли членки 86-го Відділу в Ньюарку, які чергувалися від 7-10 лютого (год. від 7-ої ранку до 11-ої вечора) та старалися допомагати Маркові під час його перебування в шпиталі. Крім дижурів, членки возили його на всі лікарські оглядання та на терапію. При тому треба згадати, що вже давніше членки 86 Відділу передали Маркові на Україну "вокер".

Віriamo, що в короткому часі Марко зможе ходити та втішатися нормальним життям поміж своїми ровесниками в школі на потіху батькам.

Маркові бажаємо скорого видужання!

Сидять: Лідія і Марко Рубан. Стоять: Анна Кравчук і Оксана Стеранка членки 86-го Відділу СУА в шпиталі

Реф. стипендій Анна Кравчук, реф. сусп. опіки Лідія Черник, Лідія Рубан і Марко

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

вплати від 1-го січня до 31 січня 1988

700.00 дол. — Микола Савчин, Нью Йорк
684.00 дол. — Н.Н. (86)
600.00 дол. — Анна Скибицька, Медісон
400.00 дол. — Г. і А. Мисишини Спрінгфілд
по 300.00 дол. — Т. і Й. Кулики, Кліфтон, д-р В. Онуферко (78), д-р А. Школьник, Акрон, А. Школьник, Акрон;
по 250.00 дол. — 92-ий Відділ СУА, З. і Ю. Петеші, Чікаго, д-р Т. і В. Сендзіки (11), А. і О. Смалі, Мейпелвуд, С.О. Півд. СУАвстралії;
220.00 дол. — Г. Шембель, Бінггемптон;
по 210.00 дол. — о. Ю. і С. Осадци (62), С. Осадца (62);
205.00 дол. — І. і В. Іванчишини (82);
по 200.00 дол. — Р. і Т. Бриттани (82), А. Дубас (28), Р. Лучечко (83), Я. і М. Матковські (120), 108-ий Відділ СУА, Н. і О. Червінські (47);
150.00 дол. — К. Салук (71);
110.00 дол. — М. Щербанович, Роксбурі;
по 100.00 дол. — Я. і Я. Букачевські, Едісон; Н. Н. Нью-Йорк; Я. і І. Клими;
30.00 дол. — д-р А. і Г. Стеткевичі, Таунтон.
 Щиро дякуємо,

Анна Кравчук
референтка стипендій СУА

Орися Яцусь
скарбничка
комісії стипендій СУА

У світлу пам'ять нашого незабутнього сина, **Романа Іванчишина**, складаємо стипендію для студента теології Данила Проника у Бразилії, через 82-ий Відділ СУА.

Ірина і Василь Іванчишини

ВІСТІ ЗІ СТИПЕНДІЙНОГО БЮРА

У грудні 1987 р. Стипендійне бюро відвідали гості з Бразилії — Мирослава Кривий, директорка КСІ та інтернатів Колегії Св. Ольги в Бразилії, Аргентині та Парагваю, та Надія Шулган, одна із основниць КСІ та колишня директорка. Розказували про їхні інтернати де перебувають під час шкільного року тільки українського походження дівчата, про їхню виховну працю, яку ми високо цінимо та про потребу добудови інтернату в Прудентополі. В 1987 р. в клясах 5-8 проживало там 127 дівчат, інтернат для цих молодших був переповнений та мусіли чимало нових прохань відмовити — "відіслати додому, на колонію". Директоркою цього інтернату для молодших дівчат є Ольга Корчагін, віддана серцем і душою своїй праці. Ольга також була першою градуанткою Стипендійної акції СУА, закінчила студії журналістики в 1973-ім році.

В інтернаті Колегії Св. Ольги. (Більші з'ївши підвечірок, залишили прибирання найменшим).

In the College of St. Olha Boarding school. Older students, having finished eating, left the clean-up to the youngest.

Також загостила до нас пані Ольга Горачук, з Курітіби, Бразилії, довголітня референтка суспільної опіки Жіночої Організації при ХОС-і, довголітня директорка радіопередачі в Курітібі, яка за свої заслуги була відзначена почесним членством на Конгресі СФУЖО, в листопаді 1987 р. Ми раділи таким рідким гостям.

З днем 1-го січня 1988 року Оріся Яцусь перебрала кастирство Стипендійної акції СУА від Таїсси Турянської, яка залишається у комісії стипендій СУА. Цією дорогою складаємо Таїссі щирю подяку за довголітню працю, за вірцеве ведення книг та за присвячення стільки свого вільного часу нашій акції.

Ми закінчили 1987-ий рік виплатами 845 стипендій на суму 172,479.00 дол. Пригадуємо, що шкільний рік у Пів-

Рідкі гості із Бразилії. Стоять зліва: Анна Кравчук, Мирослава Крива, директорка КСІ та інтернатів Кол. Св. Ольги в Бразилії — Надія Шулган, одна із основниць КСІ. Оріся Яцусь, Ксеня Галій. Сидять: Наталія Чапленко — почесна членка СУА.

Guests from Brazil. Fr. 1. Anna Krawczuk, Director of KSI Myroslava Kryva, Nadia Shulhan, one of the founders of KSI, Orysia Jacus and Ksenia Hapij. Seated: Natalia Chaplenko, honorary member of UNWLA.

Із зустрічі з Првосв. Кур Єфремом із Бразилії. Сидять зліва: Анна Кравчук, Наталія Чапленко, єпископ Є. Кривий і Софія Андрушків. Стоять зліва: Слава Олесницька, Марія Полянська, Ксеня Галій, Оріся Яцусь і Таїсса Турянська.

A meeting with Rev. Efre from Brazil. Seated fr. 1. Anna Krawczuk, Natalia Chaplenko, Bishop E. Kryvyj and Sofia Andrushkiv. Standing fr. 1. Slava Olesnycky, Maria Poljansky, Ksenia Hapij, Orysia Jacus and Taissa Turiansky.

денній Америці уже почався та просимо пересилати вплати до референтки стипендій, чек виписати на СУА — UNWLA INC та присилати на адресу:

UNWLA INC SCHOLARSHIP PROGRAM c/o Mrs. A. Krawczuk
18 Telegraph Hill Road, Holmdel, N.J. 07733

1

3

2

1. Марко, Лідія Рубан, д-р Любомир Кузьмак, Анна Забняк (СУА) на летовищі. Світлина Надія Оранська.
Marko, Lidia Ruban, Dr. Lubomyr Kuzmak, Anna Zabniak (UNWLA) at the airport. Photo: Nadia Oransky.

2. Таїсса Турянська передає книги Стипендійної Акції СУА Орисі Яцусь.
Taissa Turiansky (left) and Orysia Jacus, new treasurer of UNWLA INC Scholarship Fund.

3. Софійка Качоровська, яка була під медичною опікою СУА разом зі своїми братами, тепер є одною із наймолодших стипендіяток СУА.
Sophia Kachorowsky, who was one of the individuals under the care of UNWLA's medical aid to children, is currently one of the youngest scholarship recipients of the organization.

Інтернатки Колегії Св. Ольги в Прудентополі, Парана, Бразилія.
Boarding schools at the College of St. Olha in Prudentopolis, Parana, Brazil.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XLV

MARCH 1988

Editor: Marta Baczynsky

THE UKRAINIAN MUSEUM, A CULTURAL EXPERIENCE

The Inner Workings.....

A new exhibition opened recently at the Ukrainian Museum — "Masterpieces in Wood, Houses of Worship in Ukraine." The event was duly celebrated with receptions, speeches and numerous accolades. Visitors and guests came in numbers to admire the new exhibit and were awed by the beauty and majesty of the display. There was a sense of pride and accomplishment which reverberated throughout the Ukrainian community.

In the Museum an audible sigh of relief was heard — from the staff members. Months of preparation, countless days of repetitive, detailed work has finally ended. The frenzy of vigorous physical activity of the last few weeks before the opening also came to an end. The exhibit was there, looking exquisite, perfect to the last detail, packaged and wrapped to be admired and praised, as if put there by a magic wand.

If only it was all that easy!

The conception of an exhibit at the Ukrainian

1. "A woman's work is never done." Chrystyna Pevny preparing a folk costume.

2. "The kitchen detail." Anna Chamulak and yours truly after the opening reception.

Museum begins as an idea proposed at an Executive Board meeting, usually many years before the labels are put under the exponents. The brainwork, so to speak, starts soon after, with the engagement of a curator for the project and the beginning of research, research, research.

With each new exhibition, the Museum publishes a catalogue — not just any catalogue, but a thoroughly researched study of the subject matter. Although much of the work is done by outside professionals, jobs such as proofreading (again, again and again) is an in-house responsibility and done collectively by Museum staff members. It wouldn't be far fetched to hear someone from the Museum quoting page 45 from the recent cata-

3. "The young and the restless." Chrystyna Jarosh and Alex Reszityk helping with the exhibit.

logue, in Ukrainian and English to boot, years from now, and verbatim. For weeks on end there would be heads bent over the manuscript and red pens attacking errors.

"What are you doing?" and the answer would be "What do you think!" There would be a nod of understanding and commiseration with the proofreader. And so the slow, tedious process marched forward and each corrected word brought the exhibition closer to realization.

There are a thousand and one details to oversee, to complete before the finished product is ready for display. Unfortunately, the usual hassles rear their ugly heads at the most inappropriate moments. Vendors miss

4. "A great accomplishment." A view of the mounted exhibition.

delivery dates, the mail bearing a most crucial photograph is late, packages are lost, things are out of stock, and the list goes on and on. But within this seeming chaos, there is rhyme and reason, problems somehow get solved and the project continues to unfold. There are no raised voices.. well, hardly ever! The frustrations, the anxieties are soothed by a smile, a pat on the back from a commiserating co-worker or by the all-time pacifier — a chocolaty, nutty, chewy Chunky.

The Museum has a small staff, a very small staff of devoted, hard working, energetic people. There is a spirit of camaraderie in the institution, which is the bonding force that promotes teamwork and cooperation. It is most evident at the time when the exhibit is to

5. "Help, let me out." Fr. 1. Chrystyna Pevny (back turned), Daria Bajko, Maria Shust with "Iko" Danyluk (behind the invisible plexiglass doors).

be mounted. Out come the hammers, the ladder, the paint, and the elegant, gentle, sweet and many times glamorous Museum staffers (all ladies), become carpenters, painters — in other words — handy-women, as the job requires. There is a lot of "Ouch," yells of "Eeeek, the ladder is falling," "My back is killing me," "Where are the bandaids," "That's upside down," and comments of that nature. But time and experience has taught these women to become quite proficient in the heavy duty tasks. They do what has to be done. Many times there is relief from heavy work as the Museum's part time helper, a charming young fellow, lends the use of his strong

6. "Stretch and bend." Museum staffers putting up the exhibit.

arms and wide shoulders to the job at hand. It is not unusual that within a span of a few days an exhibit is mounted, the last nail is in, the carpets are vacuumed, and the buffet is ready for the opening reception.

Concurrent with the "Masterpieces in Wood" exhibition, the Museum changed its permanent folk art exhibit on the fifth floor. This required work of a different kind. Here, the knowledge of Ukrainian history, art, a sense of color and an eye for composition and style was the prerequisite. Again, the versatility of talents was abundant in the Museum staff. That job too was a team effort and the know-how of the experts was combined with the enthusiasm of everyone else wanting to help, resulting in a beautiful new display of folk costumes.

Much is written about the work at the Ukrainian

8. "If I had a hammer." Daria Bajko and Iko Danyluk putting up panels.

Museum, about its wonderful collections, its high professional standards, its enriching educational programs and memorable exhibits. But nothing on paper can ever convey the extent of the commitment, devotion, love and plain hard work given to this institution by the people who make it run on a daily basis.

While visitors to the Museum are enjoying the newly opened exhibitions, a budding project is taking shape. It will slowly blossom into a manuscript that has to be proofread a thousand times, perhaps new panels will have to be made and mounted, or maybe this exhibit

7. "Daria framed." Daria Bajko moving a panel.

9. "Sittin' pretty." Guests at the opening reception.. Sitting fr. I. S. Soldan, I. Zownir, T. Bohachevsky. Standing fr. I. V. Shul, L. Jarema.

will have a totally new configuration and design. Perhaps the staffers will have to learn a new trade (metal-work?) in order to put up the new exhibit. No matter, for one of the greatest talents of the staff members of the Ukrainian Museum is the ability to meet every new challenge head on — successfully.

Marta Baczynsky

ABOUT WOMEN

"In his universal concepts and deeply spiritual philosophy, Alexander Archipenko's art appeals to the whole of 'cultural' endowments because of its purity and elegance. As music is considered a universal language, so, too, does Archipenko's art transcend national boundaries and capture the aesthetic sources of a moment in history which belongs exclusively to the future. This is true because his art surpasses time and place. In this respect, Archipenko did everything sooner and more brilliantly than his peer international clientele."

The above quotation is a definitive assessment of the impact of Archipenko's extraordinary contribution to the whole cultural movement which we regard and recognize today as twentieth-century art.

This perceptive evaluation was made by Dr. Oksana Ross in a resume in her doctoral dissertation "The Role of Archipenko in 20th Century Art".

Alexander Archipenko's art is not elusive and ephemeral. He was an intense artist by profession and his work was embraced by the stream-lined intelligentsia of his time. He felt closer to abstraction than to traditional realism. Although some critics tire of minimal and conceptual art, Archipenko remains a renowned and favored artist, a true aristocrat among his peers and a brilliant exponent of a whole new cultural movement.

We are all aware of the fact that the tides of change may prove difficult to stem. However, we must learn to appreciate and calmly evaluate new beginnings, innovative approaches.

We are fortunate, indeed, to have Oksana Ross in our midst. Oksana Ross is acutely aware of the drama Archipenko delivered to the world of art. She tells us that the world's true art colony reveres the extra dimension Archipenko so masterfully depicted.

Dr. Ross is eager to share with us her hands-on knowledge of the work of this prominent Ukrainian sculptor and the personal character of the MAN. Dr. Ross studied with Archipenko and has assiduously followed his meteoric rise in the international art colony.

In discussing his philosophy with Oksana, Archipenko recollected his life in Ukraine and the spiritual impact of the Byzantine culture on his art. She is, therefore, able to trace the roots of Archipenko's approach and multiplicity — his birth, his life in Ukraine, his initial beginnings in Kiev, his recognition and acceptance in Moscow, Paris, New York.

In order to preserve and perpetuate the greatness of our Ukrainian giant, Dr. Ross has given (and will eagerly give more!) lectures based on "The Role of Archipenko in 20th Century Art". For example, last spring Dr. Ross spoke at Boylston Hall at Harvard University. The interest was especially significant as it coincided with the time that Archipenko's work was on exhibit at the National Gallery of Art in Washington, D.C. Subsequently, Dr. Ross has lectured at the Ukrainian Institute of Modern Art (Chicago, Illinois), St. Andrew's Parish Center (Silver Spring, Maryland), St. Sophia's Religious Center (Washington, D.C.), Ukrainian Center (Philadelphia, Pennsylvania), University of Denver (Denver, Colorado), Ukrainian Engineers (Warren, Michigan), University of Michigan and Wayne State University (Detroit, Michigan).

While Oksana Ross serves as an arbiter (artist, musician, art historian), her impeccable credentials are worth noting.

Dr. Ross was born Oksana Bezruchko (father: Leo Bezruchko, editor of "Narodna Volya" and mother: Sophia Haevska, author and teacher at Berlitz School of

Languages) in Uzhorod. From the ages of one to ten years, Oksana lived in Prague, Czechoslovakia and at this tender age was exposed to the highly cultural center in Prague where her parents were university students. She began studying piano seriously at the age of seven; she also studied dance with Avramenko. Oksana earned a B.A. degree from New Jersey State Teacher's College, a M.A. degree from Columbia University and completed work in Art History at New York University which led to further deeper studies and a Ph.D. degree from the Ukrainian University in Munich, Germany. She has done extensive graduate study; she has taught at many prestigious institutions of higher learning; she has traveled widely (again, in pursuit of advance studies) throughout Europe, Brazil and the United States; she

has exhibited at Pratt Institute, Hudson River Museum, Woodstock, Danbury State College, Colorado Fine Arts Center, etalibi, as a prize winning painter.

Alexander Archipenko's sculptures, drawings and prints are holding places of esteem in museums and private collections. Our appreciation and knowledge of this most prolific artists can only be heightened by a deeper understanding of his works — an understanding which Dr. Ross so aptly conveys.

With her innate strong personal charm, Oksana Ross is truly an exponent of these arts in the highest order. She unfolds some of the mystique surrounding the arts. Would that we all could listen to her... the world would be a little lighter, a little brighter.

VERA HARMON

BRANCH #72 CELEBRATES ITS 25TH!

Anniversaries are a time for reflection.

Following a quarter of a century of continuous activity UNWLA Branch 72 of New York City celebrated its 25th anniversary at an annual dinner dance held last Fall at "Soyuzivka" resort. This was the first of two jubilee events on the Branch's calendar. The second was its gala musicale.

A "quarter of a century" has a connotation of a long time span, yet the 25 years almost seem like yesterday. At the anniversary dinner, speaker Mary Dushnyck, the first president of Branch 72 reminisced about the group's beginnings, its accomplishments in the past and its hopes for the future.

Since its beginning Branch 72 has contributed greatly to the Ukrainian community through its cultural, educational and welfare programs. In its programs it adhered to the UNWLA principles to preserve and promote Ukrainian traditions and culture, to provide humanitarian aid and to uphold the ideals and aspirations of a free and independent Ukraine.

Co-founded by Mary Lesawyer and Mary Dushnyck, Branch 72 was officially organized on January 10, 1962 in NYC, with 14 American born women present. The following people were elected to Branch offices: Mary Dushnyck, president; Mary Lesawyer, vice president; Lily Bochonko, secretary; Anne Bezkorowajny, treasurer. The auditors were: Stella Klawnsnik, Anna Kosciw and Olga Liteplo. The other seven charter members were: Dorothy Chupa, Anne Dachuck, Anne Roberts, Sylvia Karp, Dora Pifko, Sofie Carpluk and Ann Marko.

During its first year of activity Branch 72 undertook several projects. The first major community event was a 9-window exhibit of exemplary Ukrainian artifacts at the main branch of the Brooklyn Public Library. This exhibit received wide acclaim from the public and from the American and Ukrainian press. The Library called it "the prettiest exhibit we ever had." The second cultural event was the musicale, which since then has

Shown at the Ukrainian Museum on December 12, 1987 is a group of Branch 72 members. In the center, Mary Lesawyer, branch president and Gala Musicale chairman, and Joanne Boyko, branch treasurer, are presenting Bohdan Cymbalisty, president of the Ukrainian Museum, with a check to the Museum Building Fund for \$5081.92 from Branch 72.

Left to right are members: Tessie Husiak; Anne Malan, corresponding secretary; Mary Dushnyck, Br. 72 first president; M. Lesawyer; Olga Liteplo; Mr. Cymbalisty; J. Boyko; Rosalie Polche, vice pres. and Musicale co-chairman, and Stella Demey, asst. treasurer.

Члени 72-го Відділу в Українському Музею, в дні 12-го грудня 1987 р. Посередіні Марія Лисогір, голова Відділу і ведуча програмою Святого Концерту й Іванна Бойко, скарбник Відділу, передають Богданові Цимбалістому, голові Українського Музею, від 72-го Відділу, чек в сумі 5081.92 дол. на Будівельний Фонд.

become an annual showcase for young Ukrainian talents. This was followed by the "harvest dance" which culminated in the annual dinner dance.

Branch 72 also embarked on a letter writing campaign to President Kennedy in support of the Shevchenko Champion of Liberty stamp and for the release of Cuban prisoners, as well as to United States Senators and Congressmen for the formation of a House Committee on the Captive Nations. Branch members campaigned against pornography and violence on television. Several of these letters were included in the **Congressional Record**. Members of the Branch also wrote to the **Washington Times** protesting the newspaper's attacks on the Shevchenko Statue project.

The first year of Branch activity ended on a heart-warming note with a Christmas party attended by members and their families — 80 people in all.

In the following years Branch 72 sponsored numerous films and lectures. Its Leadership workshops programs included an appearance by noted actor William Shust, who spoke about Shevchenko and presented some of the poet's work; educator Walter Odajnyk spoke about the role of our youth in Ukrainian American life; expert Rachel Vixman talked about parliamentary procedure; Natalia Chaplenko lectured about Ukrainian women writers; artist Slava Gerulak showed slides of her art and craft. There was a film and lecture about drugs, a slide presentation about Ukrainian students in Brazil, lectures on the subject of SKVU and Harvard. The Branch presented "Ukraine: A Concise Encyclopedia" to Seton Hall University, took part in the unveiling of the Shevchenko Statue in Washington, D.C., participated in the NY World's Fair programs (appearance on a 15-minute TV show), and attended Ukrainian language and cooking classes. Branch members sponsored a photographic exhibit and staged a fashion show.

Branch 72 also participated in many humanitarian actions, such as sending food packages to Ukrainian American soldiers in Viet Nam, aiding flood victims in Ukraine, aiding earthquake victims in Yugoslavia and giving a donation to defray medical costs for Rostyk, a crippled young boy.

The Branch sponsored "pysanky" and embroidery demonstrations at the Ukrainian Institute of America, in schools and banks. The Branch has contributed and supported UNWLA's Scholarship Fund, OUR LIFE magazine, the Olena Lototska memorial Fund, and the Ukrainian Museum among others. Several members still contribute individually through the UNWLA to needy students in Brazil.

At the Bicentennial parade down New York's Fifth Avenue, the Branch had its own float. It also participated in the Cardinal Slipyj Liturgy as well as in the dinner in his honor in NYC.

The celebration dinner, being a jubilee occasion, called for some special effects. Upon entering the banquet hall, members and guests felt immediately in a festive mood... the huge room and stage had been strikingly decorated with blue and yellow balloons, streamers and wheat stalks. The tables boasted hand-made decorations in basket centerpieces — all this the imaginative effort of Anne Bezkorowajny.

In beginning the evening program, dinner co-chairman and mistress of ceremonies Joanne Boyko, presented the dinner chairman and president of Branch 72 Mary Lesawyer, who welcomed the gathered guests and introduced the past Branch presidents present: Mary Dushnyk, Rosalie Polche, Anna Kosciw, Joanne Boyko, Sophia Kotyk, Olga Liteplo, Dorothy Chupa

Shown at the Branch 72, 25th Anniversary Gala Musicale on November 8, 1987 at the Ukrainian Institute of America are: left to right, Musicale co-chairman and vice president Rosalie Polche; Br. 72's first president Mary Dushnyk; president and Musicale chairman Mary Lesawyer, and UNWLA president Maria Sawchak.

В часі Святкового Концерту, в 25-ліття 72-го Відділу, 8-го листопада 1987 р., в Українському Інституті Америки: зліва до права: друга ведуча програмою і заступниця голови Розалія Полчій; перша голова 72-го Відділу Марія Душник; голова 72-го Відділу і ведуча програмою Марія Лисогір і голова СУА Марія Савчак.

and Anne Wasylkow — Anastasia Brodin and Dora Pifko were absent. Tributes were paid to the late Mae Demey, the second president of the Branch, as well as to several deceased members. Presented as co-chairman of the gala musicale and a member of the UNWLA National Board was Rosalie Polche. Also, the immediate past president Anna Wasylkow received a gift of gratitude from the Branch for a job well done.

Between dancing to the lively strains of Alex and Dorko's orchestra, the raffle drawing was held, led by chairman Anne Malan and Stella Demey, co-chairman.

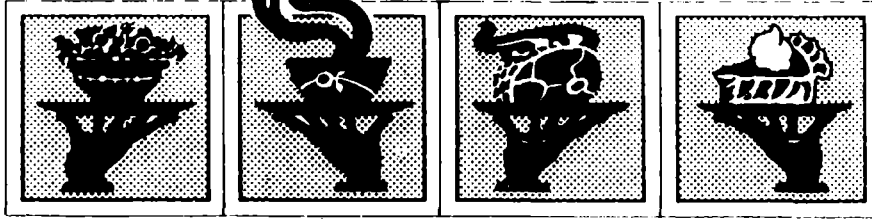
Thanks were extended to the Kobasniuk Travel Agency, to UNA, Mrs. J. Hnizdovsky, ceramist Marusia, Oksenhorn Jewelry, Sonia Grecylo and Helen Petryshyn for their gift prizes. Also, the generosity of past donors, such as Surma, Arka, S. Kopiec Furs and others are gratefully acknowledged, as was the support of the Ukrainian press — **Svoboda, The Ukrainian Weekly, OUR LIFE, America and Narodna Volya.**

In addition to the committee chairpersons mentioned above, others serving were Helen Prociuk and Sophia Kotyk, press; Olga Liteplo, seating arrangements, and Mary Dushnyk, branch history.

To all dedicated officers and members of Branch 72, a vote of thanks for giving generously of their time, effort and special talents in helping the Branch attain its goals during the past 25 years, and for maintaining unswerving devotion to the community and UNWLA. With the coming years we will be facing new challenges in a world full of turmoil and uncertainty, but we must exert all our efforts to make a contribution towards a better world and to safeguard our Ukrainian heritage for generations to come. We cannot rest!

Mary Dushnyk

наше харчування

Березень — це місяць посту. Подаємо декілька приписів на нем'ясні страви.

ЛІНИВІ ВАРЕНИКИ

(на 3-4 особи)

- 1 фунт фармерського сиру
- 3 яйця
- 1/2 горнятка манної каші (cream of wheat)
- 1/2 горнятка борошна (муки)
- 2 ложки масла
- 2 ложки тертих сухариків

До середньої величини миски вложити сир, яйця і манну кашу і все добре розтерти. Вставити на 1/2 години до холодильника. На стільницю всипати борошно, дати сир і все разом замісити. (Якщо сир вогкий треба додати ще трошки борошна). Поділити тісто на 3 частини, виробляти валочки, які приплескати на 2 інчі ширини і різати на ромби, класти на посипане борошном полотно. Варити в солоній кип'ячій воді, як спливають варити ще 1-2 хвилини. Подавати политі тертими сухариками, всмаженими на маслі.

ЛОКШИНА (ЛАЗАНКИ) З КАПУСТОЮ (на 6-8 осіб)

- 2 коробки локшини (flakes — в крамницях там, де є "паста")
- 1 середня головка капусти
- 2 середні цибулі
- 3 ложки масла або марґарини
- сілі і перець до смаку

З капусти витяти качан, розрізати на 4 частини і варити, щоб була м'яка. Тоді добре витиснути і змолоти на м'ясорубці, або на Food processor. У сковороді (пательні) всмажити дрібно нарізану цибулю на золотистий колір. Додати змелену капусту і добре висмажити. Посолити і поперчити до смаку.

Зварити в солоній кип'ячій воді локшину (лазанки), щоб не була за м'яка. Відцідити і вимішати з капустою. Вкласти до намащеного огнетривалого посуду. Можна посипати тер-

тим пармезаном або тільки наложити кілька кусочків масла і пекти в печі нагрітій до 350° 1 годину.

КАРТОПЛЯ ВИПІКАНА З ЯЙЦЯМИ (на 4-6 осіб)

- 2 фунти картоплі
- 4 яйця
- кріп або зелена петрушка
- 5 ложок масла або марґарини
- 1 горянтко квасної сметани

Зварити картоплю з лущинням, обчистити з лущиння і порізати на кружальця. Зварити яйця на твердо. В огнетривалому, намащеному посуді накладати верствами: картоплю, посипану нарізаним кропом або петрушкою і полити розтопленим маслом. Тоді накладати на кружальця нарізані яйця і знова картоплю до кінця. Зверху наложити квасну сметану. Пекти на 350° — 45 хвилин.

Але піст кінчається і приходять Великдень. Приписи на традиційне печиво було подане в Н.Ж. ч. 3/4/86, 4. 3/87, 2/88 рр. Тепер подаємо припис на:

Здоров'я — це скарб людини, а до нього веде книжка д-ра С. Зошука "Який харч, таке здоров'я".

Тож купіть цей скарб як дарунок для своєї родини, друзів та знайомих.

Ціна — 25.00 кан. доль.

Замовляти:

Mrs. A. Potopnyk
48 Crewe Ave
Toronto, Ont M4C 2J3
Canada

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

НУГАТ

- 7 білків
- 1 фунт цукру + 1 коробка ванільового цукру
- 1/2 горнятка меду
- 2 горнятка волоских горіхів
- 2 андрути [прямокутні]
- сік з 1 цитрини

Зварити мед. Вбити тугу піну з білків додаючи потроху цукор. Додати піну до меду, варити безперервно мішаючи, аж почне гуснути і дещо рум'янитися. Відставити масу з вогню і терти далі, поки не збіліє. Додати порізані горіхи і добре вимішати. Наложити масу на андрут, вирівняти і прикрити другим. Притиснути, щоб вирівнялося.

Ще залишилися білки, можна їх зужити на

ТОРТ "НЕВИННІСТЬ"

- 10 білків
- 2 горнятка цукру
- 1/2 горнятка борошна
- 1/2 ложечки "cream of tartar"
- 1/2 ложечки порошку до печення
- 1/2 фунта ліскових горіхів (мелених)

Білки вбивати на тугу піну додаючи цукор з "cream of tartar". Додати решту складників і легко, але добре змішати. Пекти два коржі у 10-інчовій формі на 350° — 35 хвилин, щоб зрум'янилися.

Маса кавова або шоколядова. Склиця шоколядова. (Н.Ж. ч. 10/87 і ч. 5/87).

ХРОНІКА ВІДДІЛІВ ДАЛЕКОГО ВІДДАЛЕННЯ

ВІСТКИ З ДАЛЕКОГО ДЕНВЕРУ, КОЛЬОРАДО.

38-ий Відділ США виявляє велику діяльність у всіх ділянках життя невеликої української громади Денверу і можна сміло ствердити, що він, під проводом невтомної голови Наді Виннич, є рушійною силою у праці нашого середища.

Восени м.р. відвідали ми денверський музей мистецтва, "Денвер Арт Мюзеум" — де під умілим проводом д-р Оксани Рос, ми мали нагоду познайомитись з різними напрямками у творчості мистців пензля, чи різця, епох і країн. Найбільше уваги присвячено великому нашому скульпторові Олександрові Архіпенкові, одна різьба якого є власністю денверського музею. Своїми враженнями і спостереженнями з цієї культурно-освітньої прогулянки обмінялись наші членки в товариській гутірці, під час полуденку, яким вгостили ми нашу шановну провідницю і доповідачку, д-р О. Рос.

В жовтні деякі наші членки брали участь у протестаційному вічу, яке влаштували організації поневоленних Москвою народів.

29-го листопада наш Відділ відмітив "День Союзянки" святковим обідом, на якому вшанував наших почесних членкинь. Голова, п. Н. Виннич зворушливо-теплими словами привітала їх, відмічуючи їхні заслуги у праці для нашої громади. Деякі з них, з огляду на поважний вік, вже не в силі брати живу участь у праці США. Відзначено таких шановних пань: засновницю і колишню голову США в Денвері, п. Степанію Левченко, довголітню членку і колишню голо-

"День Союзянки" 38-го Відділу. Зліва сидять: Анна Гришко, Степанія Левченко, Степанія Чайковська; стоять Олександра Кісенко, Марія Григоришин.

"Soyuzianka Day" of Branch #38

ву на Рідних Землях, п. Степанію Чайковську, довголітніх членок, пань — Анну Гришко, Марію Григоришин і Олександру Кісенко, відданих, жертвених членок нашого Відділу.

У грудні наш Відділ мав свій "Різдвяний базар", на якому можна було придбати вироби нашого мистецтва, довгограючі пластинки, українські книжкові видання і смачне різдвяне печиво. Наш базар, як і кожного року, увінчався моральним і матеріальним успіхом.

Як у минулих, так і в цьому році, наш Відділ прикрасив ялинку в одному з репрезентативних будинків міста "Репаблік пляза", в приміщенні книгарні Далтона. Пишалася вона гарними прикрасами, працею рук наших жінок і вирізнялася з-поміж іншонаціональних ялинок своєю українською відмінністю. Внизу, на золотій стрічці був напис виготовлений вмілою рукою п. Тані Винар: "Святуємо Тисячоліття Християнства в Україні" (в англійській мові).

Можемо з гордістю відмітити, що голова нашого Відділу є теж головою Громадського Комітету для вшанування Тисячоліття Християнства, а молодші наші членкині — Надя Хома, Одарка Фіглюс, Надя Барера, Таня Винар і Аля Мосійчук є добрими "амбасадорами" нашої справи в американському світі. Надя Хома є секретаркою Комітету Тисячоліття, учителькою в школі Українознавства, працює і є членом Парафіяльної ради і українсько-американського клубу. Одарка Фіглюс очолює зовнішні зв'язки у нашому Відділі і в Комітеті Тисячоліття. Надя Барера є вільним членом Комітету, Таня Винар і Аля Мосійчук учителькою у школі Українознавства. Честь їм за це і слава!

Наші щомісячні сходи відбуваються в мистецькій галерії п-ва Мошинських і за це їм від усіх нас шире, українське Спасибі!

**Пресова референтка 38-го Відділу США
Денвер, Кольорадо**

118-ИЙ ВІДДІЛ, ГЮСТОН, ТЕККАС

ХРОНІКА ЗА 1987 Р.

Членки США 118-го Відділу в Гюстоні, Тексас, мали успішний Великодній базар у квітну неділю, 12-го квітня. Багато наших і чужих поприходили та подивлялися наше мистецтво.

В квітні членка США, Ірина Шарунович, помагала пані Джейн Бемко упорядкувати виставку українських експонатів в американській бібліотеці в Пасадіні, Тексас. Виставка викликала зацікавлення й захоплення відвідувачів.

В Гюстоні традиційно влаштовують міжнаціональне свято св. Кирила і Методія. 12-го липня відзначено 25-ліття цього торжества, а членки США брали участь у цьому святі, влаштували виставку українського народного мистецтва і кіоск з українськими стравами.

Пані Оля Люра, голова 118-го Відділу післала листа до Віліям Баклі з подякою за висвітлення фільму "Жнива Розгачу" на телевізії.

В жовтні американська жіноча група при церкві Методистів в Ля Порте, Тексас запросила пань Ірину Шарунович і Марію Котман на доповідь про Україну. Присутні були дуже зацікавлені та мали багато запитань щодо нашої країни, релігії, а спеціально щодо українського жіночого руху в Америці.

6-го грудня відбувся успішний різдвяний базар в парафіяльній залі в Гюстоні. Того самого місяця майже всі членки 118-го Відділу ходили з колядою до хат української громади в Гюстоні.

Ірина Шарунович, секретарка

27-ий ВІДДІЛ ІМ. ОЛЬГИ БАСАРАБ
В ПІТСБУРГУ, ПА.
ХРОНІКА ЗА 1987 р.

Голова Відділу — Марійка Вовчук.

Відділ відбуває сходи кожного місяця. Влаштовує вдалі імпрези, що притягають гостей з Пітсбурга і околиці. До них зараховується: Свято Героїнь у квітні 1987 р., про що був допис у "Нашому Житті".

Відділ був репрезентований на акті підписання прокламації відмічення 1000-ліття Хрещення України у столиці округи Гарісбург. Членки Відділу брали участь у історичних строях того часу.

У вересні Відділ брав участь в українському фестивалі Пітсбургу. На цей фестиваль членки Відділу д-р Тетяна Кишакевич і Люба Глутковська придбали мистецькі речі — кераміку, вишивки, різьбу та літературу. Напис 27-го Відділу США притягав українську й чужинецьку публіку.

Багато праці зужив Відділ на добре zorganizовані і вдалі "Вишивані вечорниці" у вересні 1987 р. Приємно було побачити багато оригінальних вишивок.

Членки 27-го Відділу беруть участь в українській радіо-програмі.

Треба ствердити великий вклад праці Відділу, що допоміг у побудові української кімнати при Пітсбургському університеті, яка у році 1000-ліття буде закінчена.

10 членок брали участь у XXI Конвенції США, д-р Тетяна Кишакевич була делегаткою, а Марійка Вовчук заступницею.

Суспільна опіка 27-го Відділу постійно опікується пс. важно хворими членками, п. М. Полатайко й бувшою доволітньою головою Відділу С. Голубяк.

Продажею тортів на фестивалі Відділ заробив на свої фонди.

Зараз працює, проектує підготовку до святкування 1000-ліття Християнства.

Іванна Старощак,
пресова референтка

ДОПИСИ

В МАЯМІ 17-ий ВІДДІЛ США ВІДЗНАЧИВ СВОЄ 35-ЛІТТЯ

В неділю 13-го грудня 1987 р. 17-ий Відділ ім. Олени Теліги відзначив своє 35-ліття величавим бенкетом. В гарно прибраній залі і сцені при великій участі гостей панував святочний настрій. При бічних столах розложено багатий архів Відділу і виставку ляльок у народніх ношах колекції Соні Микитки, за які одержано на різних виставках нагороди.

Свято відкрила голова Ірина Ракуш. Привітала присутніх і попросила короткою мовчанкою вшанувати пам'ять членок Відділу, які відійшли у вічність.

Після відспівання гимну США о. парох Степан Зарічний поблагословив трапезу, а голова передала дальший провід програми культ. освітній рефер. Любі Маринюк, яка представила гостей за головним столом. Після обіду Ірина Ракуш коротко з'ясувала ціль, завдання і працю США та переповіла найважливіші події, які проходили у Відділі. Завдяки сімом свідомим громадянкам постав 17-ий Відділ США. В найдальше висуненій на південь закутині США українська жінка в Маямі дала ініціативу і вклад праці в розбудову релігійного і громадського життя, яке почало організува-

Відзначені членки 17-го Відділу США в Маямі, Флоріда в день 35-літнього ювілею Відділу.

Honored members of Branch 17 in Miami, Fl., during the 35th anniversary celebrations of the Branch.

тись в той час в Маямі. Перші сходи скликано 19-го лютого 1952 року і вибрано управу. Екзекутива складалась зі слідувачих осіб: Джін Кочкодан — голова, Анна Маґала — скарбничка, і Анна Наконечна — головна основниця — секретарка. При тій нагоді І. Ракуш вичислила всіх голів Відділу, які впродовж 35 літ очолювали 17-ий Відділ.

Саме в той час організувалась українська католицька парафія і почалась будова церкви Успення Пресв. Богородиці. Перші доходи з імпрез пішли на будову церкви, закуплено запрестольну ікону і лавку.

Від початків заснування аж до 1962 року Відділ займався влаштуванням національних свят, листопадових, січневих та Шевченківських роковин. Зорганізовано хор "Веселка" під управою Ольги Павлової, який оживив імпрези. Відділ брав участь в етнічних фестивалях та різдвяних програмах, які відбувалися в міській аудиторії, де, крім виступу хору, влаштовувано виставки народного мистецтва, за які одержано нагороди і відзначення.

В ділянці культурно-освітній влаштовується свята героїнь, бенкети, зустрічі з позамісцевими громадянами. Запрошено Надію Світличну, Ганну Колесник, Романа Рудницького, а на літературні вечори Докію Гуменну, Ганну Черінь, Яра Славутича та інших. Відділ переводив збірки на всі акції США та релігійні і наукові установи, є меценатом Укр. Музею в Нью-Йорку та Укр. Інституту при Гарвардському Університеті. Відділ є спонзором школи Українознавства в Маямі. В 1975 році створено фундацію ім. Еви Сташків — членки 17-го Відділу, з якої уділено ряд стипендій на вивчення українознавчих дисциплін і наукові видання. Тут вичислено всіх, які скористали з того фонду. Закінчуючи коротку історію Відділу, І. Ракуш сказала: "Нашу діяльність і успіхи завдячуємо кличеві нашої патронки Олени Теліги: "Не треба слів, хай буде тільки діло"

З цієї нагоди передано 300 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Після короткої історії Відділу — культ.-освітня референтка Люба Маринюк попросила на сцену заслужених основниць і голів Відділу і їм було вручено відзначення. Це були: Вероніка Цегельська, Ангеліна Рій, (дочка Ольги Лісович), Соня Микитка (за сестру Анну Наконечну) Анна Маґала, Соня Кучкуда, Люся Візняк, Марія Венґльовська, Ірина Ракуш і Ольга Павлова. Крім відзначених, належить признання за довголітню працю у Відділі членкам: Джін Кочкодан, Соні Микитці, Соні Серні і Любі Кобрин.

Закінчення на стор. 25

КОЛЯДА СУА В ЙОНКЕРСІ

Коляда в Йонкерсі, Н.Й., 1988 року. Зліва: Л. Крумшин, А. Качмарська, Л. Сохан, І. Моцюк, О. Женецька, М. Борковська. Відсутня на фото В. Преско.

Carolling in Yonkers, NY 1988

Знову минув рік — а як скоро! — та святвечірня зірка пригадала зажуреному, потопленому у ворожнечі світові, що народився Месія, що прийшов спасти страждальчий "люд свій весь", як каже відвічна коляда. Скрізь у вікнах замерхтіли свічки, на дверях хат появилися смерекові вінки — символи піднесених, святочних настроїв, а церкви наповнилися народом. Січень скував землю різким морозом, вкриваючи її мерехтучим у сяйві місяця снігом, немов білою, пуховою периною.

В такий час, захоплена невичерпним ентузіазмом та прикладом Любці Сохан, вирушила група наших союзок у щорічний шлях коляди на Український Музей. А бував шлях цей нелегкий внаслідок обильного снігу, так що приходилося на стрімких, крутих вулицях вживати сили власних мускулів, щоб видобути авто, це необхідне знаряддя льокомоції, на яке однак не все можна надіятись, із засипів льодового снігу.

Невтомно стукають колядниці у гостинні двері йонкерських громадян: "Чи можна вам заколядувати на Музей?" Широко їх розкриваючи, господарі запрошують: "Заходьте, заходьте, будь ласка, але скоріше, щоб холоду в хату не напускати!" Лунають весело колядки та, згідно зі звичаєм, бажаємо господарям всіх благ від Новонародженого Дитятка.

Щедро сипляться датки на благородну й таку важливу ціль, бо українська громада Америки вирішила виразно заговорити та зберегти для поколінь незаступимі багатства нашої культури.

Усім високоповажаним жертводавцям 119-ий Відділ СУА в Йонкерсі цією дорогою висловлює своє признання та щире подяку за їхнє глибоке зрозуміння і щедрість для спільної нашої справи.

Коляда, завдяки такій жертвенності, придбала 1870.00 доларів. Наш Відділ доклав 130.00, щоб таким чином передати Музеєві в Нью Йорку суму 2,000.00 дол. у 1988 році.

О. Руденська
пресова референтка

62-ий ВІДДІЛ СУА В ПОКЛОНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

5-го березня 1988-го року 62-ий Відділ СУА в Глен Спей, влаштував імпрезу в пам'ять своєї патронки Лесі Українки.

Імпрезу відкрила голова Відділу Ірена Кіндрачук, привітала численно присутніх гостей та союзок, а зокрема о. Юліана — душпастира української католицької церкви св. Володимира в Глен Спей. І. Кіндрачук промовила кілька слів за найкращу дочку українського народу, якої творчість є невмирущою, доки житиме українська нація.

Після того, голова передала ведення імпрези Людї Костюк — імпрезовій референтці Відділу. Анна Пицимуха — культ.-освітня референтка приготувала й проситала реферат, про життя й творчість поетеси. Були прочитані твори Лесі Українки переплетені музичним супроводом на тасьмі інж. Осипа Гапія. Твори читали: Ольга Линник — "Чи довго ще?", Євгенія Євдошин — "Ні, я покорити її не здолаю", Тоня Туринська — "На давній мотив".

В свою чергу ми дякуємо інж. Осипу Гапію за його допомогу при кожній імпрезі, у нашому 62-му Відділі.

Мисткиня Галина Кандюк вдєкорувала сцену власними вишивками та керамікою її праці, за що їй сердечна дяка.

На закінчення нашого святкування, господарська референтка Тоня Туринська, при допомозі членкинь, приготувала перекуску. Ще довго всі в дружній атмосфері гостились, ділячись своїми думками та враженнями.

Ольга Линник
пресова референтка.

ДОПИСИ... зак. зі стор. 24

Співувала мистецька програма, в якій виступала Ольга Шейфер (при фортепіановім супроводі своєї мами Ольги Павлової) і проспівала "Цвітка дрібная" і в'язанку народних пісень та д-р Євген Савчин — баритон (при акомпаніменті мгра Богдана Сперкача) відспівав "Ой висока та гора" та "Ромашка". Виконавців нагороджено рясними оплесками.

Молитвою закінчено свято.

Управа 17-го Відділу СУА

Список пожертв на Пресовий Фонд "Нашого Життя":

100.00 дол. — 17-ий Відділ СУА; **40.00 дол.** — П. Плечин; по **25.00 дол.** — І. Ракуш, О. Ковальчук; по **10.00 дол.** — Т. Дурбак, В. Цегельська, Л. Маринюк, Я. Терлецька, О. Качкєнович, Н. Ващинська, В. Гарасим, М. Єгер, А. Курилко; по **5.00 дол.** — С. Серна, С. Микитка, М. Венгльовська, Л. Візняк. **Разом: 300.00 дол.**

ІСТОРІЯ ОДНОГО ЖИТТЯ.

6 липня 1987 року сповнилося 100 літ від дня народин пані **Ольги з Ковчів Наконечної**, довголітньої членки 47-го Відділу СУА, мами Марії Вергун.

Не кожному Господь дозволяє дожити до такого поважного віку, а ще й в доброму здоров'ї, не кожного обдарує цим найкращим даром життя, а особливо, як людина це життя вміє використати.

Життєвий шлях ювілятки був важкий і бурхливий. Народилася вона 6 липня 1887 р. в селі Узінь Станиславівської області, Галичина, у священничій родині о. Григорія і Марії з Яськевичів Ковчів. В родині було п'ятеро дітей: найстарший син о. Омелян згинув у німецькому концентраційному таборі в Майданку, друга з ряду Ольга, наша ювілятка, третя Софія заміжня за о. Свістелем, Наталія — заміжня за о. Чужаком — мама Марусі Лозинської, членки Відділу та наймолодший син Евстахій — батько Христі Ковч, також нашої членки.

У великій любові до Бога росла і дозрівала наша ювілятка. Вона була однією з перших учениць славного дівочого Інституту в Перемишлі, з якого вийшло багато визначних провідних жіночих постатей, між ними Олена Лотоцька. З Перемишля ювілятка переїхала до Львова, де закінчила музичну консерваторію гри на фортепіано. По закінченні студій вийшла заміж за о. Антона Наконечного і зразу виїхала з ним на парафію в Карпатах, до Ворохти. Від того часу праця для українського народу була основним змістом її життя. Подружжя Наконечних розвинули свою культурно-просвітню працю над піднесенням духовного, культурного і національного життя верховинців. У Ворохті захопила їх Перша світова війна. Батько п. Ольги згинув у визвольних змаганнях як військовий капелян в 1918 році.

Окупаційні сили переслідували в першу чергу провідну верству, якою були священники. Не поминули й родини Наконечних. Мадяри заарештували о. Наконечного, який врятувався від розстрілу завдяки батькові Христі Ковч. Вирвавшись з Талергофу подався з родиною на Поділля, звідки довелося втікати з австрійським фронтом від москалів. Заїхавши в Дрогобиччину, поселився в селі Урож, обслуговуючи дві парафії. Там пережили епоху української революції та народження української самостійної держави 1917-21. Після кількох переїздів по парафіях, родина Наконечних опинилася знову над Білим Черемошем в селі Ферескуля Косівського району. Тут о. Наконечний з родиною пережили польську окупацію українських земель. У цій гірській місцевості найдовше виконував священничі обов'язки, розвиваючи велику діяльність на просвітянському і культурно-мистецькому полі. Велику роллю в цій праці відігравала молода їмость — наша ювілятка — засновуючи аматорські гуртки. Ставила п'єси, дбала про культурний розвиток українського жіноцтва, працювала над інтелектуальним розвитком молоді. Друга світова війна принесла ще більший удар ювілятці: більшовицька влада ув'язнила і запроторила на Воркуту їхню одиноку доню, Марію Наконечну-Вергун, що й було причиною смерті о. Наконечного, який з розпуки і туги помер в 1942 році під час німецької окупації. Важка і незavidна була доля самотньої жінки. Прийшли мадяри з німцями й на донос поляків її арештовано, однак вона чудом врятувалася. В 1944 році, втікаючи перед більшовицькою навалою, ювілятка покидає Рідні Землі та подається в неznане. Через переселенчі табори Німеччини, мандрівка закінчується в 1951 р. в Америці. Перебувала спершу в Клівленді, по 17-ти роках переїздить до Рочестеру, замешкує в сестри Наталії Чужак і її дочки Марії Лозинської. Кволого здоров'я, нездібна сама собі допомогти, завдяки старанням і допомчі мгр-а Мирона Руснака вдалось ювілятці дістати приміщення у піклувальному домі св. Івана, де здобула собі симпатії і приязнь лікарів та медсестер і має добру опіку.

Найбільшою журбою її була незнана доля її одиначки.

Членки 47-го Відділу з ювіляткою: Зліва: М. Пулипець, І. Руснак, Марія Наконечна-Вергун, М. Крамарчук, М. Лозинська, І. Мартинець — сидить Ольга Наконечна.

Executive Board of Branch #47, Rochester, NY

Марусі, однак не тратила надії, віруючи, що її доня живе. Її тверда віра, глибока молитва і піст допомогли їй зустрітись і злучитись з донькою в 1977 році, коли совітський уряд по довголітніх стараннях, дозволив п. Марусі виїхати до Америки для злуки з родиною.

По 38-ми роках розлуки сповнилися молитовні благаання ювілятки. Однак й за це мусіла заплатити дорогою ціною. Місяць по приїзді п. Марусі, радість із сумом обнялись, бо через неправильну циркуляцію крові ювілятку позбавляють однієї ноги, але й це не заломило її бадьорої постави до життя, бо вона дістала свою єдину розраду і потіху, дочку Марусю, з якою вона уже не розлучається...

Відзначаючи сотий рік життя пані Ольги Наконечної, уся родина, членки 47-го Відділу СУА, приятелі ювілятки місцеві і з далекого Чікаго, з Канади, з Бофало, священство і Сестри Службениці зібрались 5 липня 1987 р. в приміщенні школи св. Йосафата, щоб віддати честь і пошану та висловити глибоку любов достойній ювілятці. Три покоління зійшлись, щоб привітати усміщену, з очима повними сліз радості, достойну ювілятку. Провадила цією зустріччю Іванна Мартинець від СУА, а словам привітів і висловам пошани не було кінця. Червоні китиці квітів для шановної ювілятки і її доні Марусі Вергун були доказом прихильності, любові і пошани присутніх до обох страдниць земного життя, яке завдало їм море смутку й принесло безліч радості. Несподіванкою для ювілятки була присутність Василя і Анни Кізланів, яких вона залишила ще на Гуцульщині. П. Кізлан привітав ювілятку у своєму гуцульському строї, що викликало подив усіх. Із словами привіту приїхала з далекого Чікаго Іванна Городиська, яка виростала та черпала знання від родини Наконечних, особливо ювілятки. Внучата пані Городиської, які живуть в Рочестері, піднесли також соленізантиці квіти, а вона зворушена цілувала їхні голівки на знак подяки. Внесено уродиновий торт із 100 свічками, що їх одним подухом згасила щаслива пані Ольга. Відспіванням кількакратно "Многая Літа" учасники підходили з побажаннями, а ювілятка з усмішкою, дякувала і дякувала... Не зважаючи на те, що вона в інвалідському мобільному кріслі, її розум і пам'ять напричуд добрі, вона любить оповідати про минуле, слухати інших і читати. Хай спогад про соті уродини залишаться у пам'яті нашої соленізантики ще на довгі роки, й дай Боже їй дальшого здоров'я. Родина і приятелі приготували смачне печиво й подбали про холодне шампанське для всіх присутніх, які ще довго гуторили.

Марія Крамарчук

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР ОКРУЖНОЇ УПРАВИ СУА ДІТРОЙТУ

"Найлагідніші, найсвітліші промені
Промінять людам з людської душі"
Світлана Кузьменко

Літературний вечір Округної Управи СУА, Дітройт. М. Крук, В. Андрушків, Н. Гевко, М. Гарасевич, Ю. Юзич, П. Шершун, О. Марущак, Д. Конюх (при мікрофоні).

Cultural evening of the Detroit Regional Council.

І хоч такий холодний зимовий вечір, північний вітер снігом завивав та на душі ставало тепло, бо знову я мала нагоду брати участь у літературному вечорі. Цим разом літературний вечір влаштувала Округна Управа СУА, присвятивши його українським письменницям у вільному світі. Вечір відбувся 6 лютого 1988 у власній домовіці СУА, (при вулиці Раен у Воррені), яка недавно була куплена.

Гарно прибрана зала килимами, вишиваними рушниками, картинами українських малярів, на столі зелена скатерть і квіти — все це надавало культурного вигляду і святкового настрою. СУА в Дітройті може дійсно гордитися таким надбанням.

Всю, дуже гарну, програму приготувала Марія Гарасевич — відомий літературознавець, літературний критик, журналіст: опрацювала доповідь, навчила п'ятеро виконавців художнього читання поезій та уривків прозових творів.

Відкрила Вечір Голова Округної Управи СУА в Дітройті Орісія Лончина, вітаючи присутніх членок СУА та гостей на залі. Культурний референт п. Дарія Конюх мала вступне слово та представила доповідача проф. М. Гарасевич, подавши короткі дані про неї: закінчила Київський Державний Університет, якийсь час працювала у своїй професії, автор понад 80 літературних статей, рецензій, есеїв, розвідок. Її праця "Джан Стайнбек" зберігається у бібліотеці цього славного письменника. Ім'я М. Гарасевич вписане в американські та світові книги "Хто є Хто". За її сумлінну літературну працю 6 письменників присвятили їй свої твори.

Доповідь М. Гарасевич "Українські письменниці у світовому літературному конкурсі УЛФ ім. Івана Франка" була надзвичайно цікава і зробила на всіх сильне враження. Доповідь була дуже добре опрацьована, мала науковий характер, була базована на джерелах з України, а також

еміграційних. Центральною тезою доповіді, (до якої як епіграф було взято вірш "Промені" С. Кузьменко), — вклад української письменниці в розвиток нашої сучасної літератури як нерозривна тяглість від жіночої усної народної творчості аж до письменниць закордоном. Цілий розділ доповіді був присвячений письменницям нагородженим на Літературних Конкурсах УЛФ ім. Івана Франка.

М. Гарасевич відома з Літературних Вечорів, які вона дає у Дітройті вже коло 30 років. Вони стали у нас традиційними із запевненим великим успіхом. Серед них незабутні Вечори для У. Самчука, Б. Лепкого, А. Чайковського, М. Вовчка, Б. Олександрова, В. Несторовича, С. Парфанович, О. Веретенченка, М. Ковшуна... З великою любов'ю я брала участь у всіх Вечорах з художнім читанням. Працювати з М. Гарасевич, це не лише збагачувати себе літературно й артистично, але й мати спонтанне признание від письменників та присутніх після вечора, що лишається на все життя.

Ось і на цьому Вечорі художнє читання поезій та уривків з прозових творів українських письменниць у вільному світі було на високому рівні. Люба Шершун і Ольга Марущак гарною мовою і дикцією з глибоким почуттям прочитали сильний твір С. Кузьменко "Присвята". Наташка Гевко артистично виконала розділ "Заворожена ніч" із твору У. Любович "Розкажу вам про Казахстан". Вона тонко передала зміну настрою від напруженого страху до розпруження й захоплення красою замороженої ночі.

Віра Андрушків дуже настроєво прочитала лист Бориса до Марти з твору Марії Остромири "Над бистрим Черемошем". Якби Марта Тарнавська була присутня на цьому вечорі й почула як О. Марущак виконала її "Друге відкриття Америки", (частина третя), була б захоплена. Письменниця

Мирослава Ласовська-Крук прочитала уривок із своєї драми "Володимир Великий". Присутні мали нагоду послухати виконання самої авторки свого твору, що є завжди цікаво й цінно. Мені припало виконувати три поезії: "Промені" С. Кузьменко, "Помста" і "Сповідь" Наталії Лівницької-Холодної. Кожен твір інакший, кожен вимагав інакшої інтерпретації. Читала їх напам'ять, та не лише словами, а й душею, так глибоко мене хвилювали ці твори.

Художнє читання, як каже М. Гарасевич, — це найтяжчий рід мистецтва. У ньому нема допомоги ні від музики, ні декорацій, ні масових сцен. Та при великій праці й не меншій любові ми завжди маємо гарні успіхи.

Успіх вечора був великий. Публіка схвильована й захоплена щедро нагородила нас всіх теплими оплесками і кожного зокрема гарним словом признання і вдячності.

За чаєм з солодким печивом, яке так смачно й гарно приготували члени СУА, всі гуторили ще довго, допізна й ніхто не спішив додому. Кожний хотів поділитися ще й ще враженнями з вечора та провести час у тій гарній культурній атмосфері ogrітій променем людської душі.

Літературний вечір Округної Управи СУА, Дітройт. Зліва — 1-ий ряд: О. Лончина, Н. Гевко, М. Крук, М. Гарасевич, Х. Юзич. Другий ряд: Л. Шершун, Д. Конюх, В. Андрушків, О. Марущак.

ТРАДИЦІЙНИЙ СВЯТИЙ ВЕЧІР

Святий Вечір 23-го Відділу відбувся 10-го січня 1988 р. в шкільній залі при церкві св. Івана Хрестителя в Дітройті, Міш.

В гарно прибраній залі, з колачями та свічками на столах, зібралися союзнянки та численні гості, щоби спільно та традиційно відсвяткувати цей Святий Вечір.

Голова Люба Петрик привітала всіх різдвяним привітом "Христос Раждається" та відкрила свято. Попросила священників до молитви; о. декан Іван Лазар всіх поблагословив, а о. крилошанин Йосиф Шарий провів молитву. Всі відколядували "Бог Предвічний". І тоді всі споживали Святу Вечерю.

Вечерю старанно приготували союзнянки 23-го Відділу під проводом голови господарської референтури, Анни Вирсти.

Святий Вечір 23-го Відділу СУА, Дітройт. О. Крилошанин Йосиф Шарий, Люба Петрик, Оріся Лончина, Софія Карлюк, Марія Гуменюк. Christmas Eve at Branch 23, in Detroit.

Святий Вечір 23-го Відділу СУА, Дітройт — вид на залю. Christmas Eve, Branch 23 in Detroit — a view of the hall.

По Вечері голова Люба Петрик представила гостей, які до нас завітали, а саме: голову Округної Управи СУА Орісю Лончину, священників: нашого пароха о. кр. Йосифа Шарого і пароха церкви Неустаючої Помочі о. декана Лазаря і сестру Вінкентію.

Оріся Лончина виголосила святочне слово про традиційні звичаї, говорила, що це свято — це скарб святої віри, та бажала нам духовної єдності.

Соня Карпюк деклямувала вірш "Святий Вечір", Марія Гуменяк співала коляду "Свята Ніч", Люба Петрик вінушувала та бажала всім добра, а теж деклямувала різдвяні коляди, а всі присутні співали коляди. О. кр. Йосиф Шарий говорив про цей Святий Вечір, та підкреслив, що в ньому віддзеркалюється християнська віра, та дав велике признание і дяку 23-му Відділові СУА за влаштування традиційного Святого Вечора і закінчив святочною молитвою.

Надя Свистун,

пресова референтка 23-го Відділу СУА

З ДІЯЛЬНОСТІ 92-ГО ВІДДІЛУ, МЕНВІЛ

Заходом Відділів Союзу Українок Америки 4-го і 65-го з Нью-Брансвіку, 92-го з Менвілу та 100-го з Картарету, відбулася 13-го грудня 1987 р. в залі церкви Різдва Пречистої Діви Марії в Нью-Брансвіку ілюстрована прозірками розповідь д-ра Осипа Оришкевича на тему "Сучасний Київ". Перед розповіддю, членки згадуваних Відділів гостили присутніх смачним обідом.

Голова Округної Управи Нью Джерсі Таня Рішко відкрила зустріч і привітала о. Павла Лабінського з дружиною, д-ра Осипа Оришкевича, гостей та союзників і передала ведення програми Дарії Самотулці, членці 92-го Відділу. Вона представила д-ра Осипа Оришкевича — лікаря з Брукліну, визначного громадського діяча, який цікавиться мистецтвом і відвідував Україну декілька разів.

У період відмічування 1000-річчя Хрещення Руси-України, дуже на часі було висвітлення прегарних прозірок: серця України-Киева, Дніпра-Славути, Канева. Полюбуватися здобутками мистецтва України та її природою.

В імені вищезгаданих Відділів Дарія Самотулка подякувала д-рові Осипові Оришкевичеві за багатомовний репортаж і цікаві коментарі, а всім присутнім за участь.

Весь дохід з імпрези в сумі 377.00 дол. призначено на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

присутня

Дарія Самотулка

ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ

В неділю 14-го червня 1987-го року на "Українській оселі" кооперативного товариства "Самодопомога" в Равндлейку заходами Союзу Українок Америки Округи Чикаго був організований традиційний "День Союзянки".

День видався погожий і гарячий, з Круглого Озера повівав приємний вітерець, щебетали пташки, кружляли метелики, цвіряли цвіркуни.

Вже зранку почали з'їжджатися з усіх сторін українські родини. Дідусі, бабусі, батьки та діти радо зустрічалися з друзями та знайомими, яких давно не бачили. Настрій був веселий, піднесений. Здавалося, неначе ми були в своїм ріднім краю, на Україні, бо всюди гомоніла рідна розмова і жарти.

Після Служби Божої, яку відправив отець Андрій Шагала з катедри "Св. Миколая" в Чикаго в 11-й год. ранку, Марія Наваринська, голова управи Союзу Українок Америки Округи Чикаго, урядово відкрила "День Союзянки".

Громаду розважав дует "Лідан" гарними піснями та музикою, з кухні нісся запах смачної страви, чулося цокання шклянок.

Головою організаційного комітету була Дарія Яросевич, заступниця Олена Харкевич, льотерією займалась Віра Маркевич. 6-ий Відділ, на чолі з головою Христіною Пилипчак, зорганізував розвагову програму. 22-ий Відділ займався продажем квитків на вступ та обіди. 29-ий Відділ займався смаженням ковбас на рашпері (ґріль) під наглядом Орісі Андрушко, смачними обідами займалась Слава Санюта. Списком джурів на кухні, де взяли участь членки всіх Відділів, і солодким печивом займалися Валя Хринівська і Наталка Мицик.

84-ий Відділ займався продажем напیتків під наглядом Марії Дорожинської, голови, та Володимири Демусь. Марія Юзефович приготувала відзнаки зі стрічок, які нам подарувала Марійка Чичула.

Виграшні експонати для льотерії були підібрані до релігійної тематики з нагоди "Тисячоліття хрещення Руси-України": два були подаровані, а вісім куплено. Оля Мрочко-Калимон подарувала інкрустований хрест, а Марійка Гірняк подарувала "Писанку — релігійний мотив".

Не дивлячись на те, що в цей день відбулося також багато інших імпрез, наш "День Союзянки" пройшов з великим успіхом.

Щиро дякуємо всім нашим дорогим союзникам за приємний, добре зорганізований "День Союзянки", а всім гостям за активну підтримку!

Пресова референтка Округи Чикаго
Оксана Тимс

РІЗДВЯНІ НАСТРОЇ

Зближалися Різдвяні Свята. Подарунки для рідні та дітей вже закуплені. Діти нетерпеливо чекають на Різдво. Тут членки 30 Відділу СУА на своїх сходах говорять між собою про свята. З цієї розмови виринає думка підіпитися тим різдвяним духом з нашими старшими німецькими людьми, які перебувають по шпиталях або старечих домах. Рішення таке — підемо відвідати їх, візьмемо дітей та всі разом заколядуємо ім. Виринула ще одна думка! Тут молоді господині не дуже певні себе у приготування декотрих страв на Святий Вечір. Говорять, як добре було б коли б хтось з досвідчених пань прийшов та показав як виготовляти колачі, як місити, як плести і виробляти.

Так і сталося. В суботу 2 січня до церковної залі св. Михаїла в Йонкерсі прибуло 19 пань, з мисками, мукою, дріжджами, яйцями та оливою. За поясненням п. Христі Соневицької зробили розчину, та почали місити. Коли хтось був би ввійшов на залю, то подумав би, що ось заверюха снігу під церквою. Мука і в мисках, і в повітрі, на столах і на підлозі. Також ласкаво загостила до нас Любов Волинець, котра дотепно і до речі розповіла про різдвяні звичаї, а головню про святість хліба /зерна-колача. В міжчасі гарно повиростало тісто, всі розіхались по хатах, щоби спекти вироблені колачі.

В неділю 3 січня по полудні зібралась група дітей з родичами та гарно прибраними колачами. Розпочали ми нашу коляду у пароха церкви св. Михаїла. Пізніше поїхали з колядою до двох старечих домів в околиці відвідати наших німецьких. При тому ми обдарували наших стареньких свіжими колачами.

Тут вже багато емоцій. Діти зі своїми питаннями, родичі з вдволенням як також із зворушенням, а про наших німецьких... то тяжко описати їхні переживання — і радість, і жаль, і вдячність за пам'ять. Найбільше дякували вони нашим малютам. Та прийшов час вертатись додому і до дальших святочних приготувань. Всі ми збагачені цим досвідом. Сподіваємось, що незабаром знову відвідаємо наших нових приятелів.

Членка 30 Відділу СУА і учасниця

Віра Березовська

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

Замість квітів на далеку львівську могилу незабутнього **інж. Ігоря-Шаня Старосольського** складаю 100.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Галина Єфремов**

В пам'ять нашого дорогого друга **Ігоря Старосольського** — брата Лясі і Юрка, складаємо 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Ірена Пежанська, Дарія і Мирон Ярошевичі**

У світлу пам'ять **бл.п. архітекта Ігоря Старосольського** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", і висловлюємо глибоке співчуття Вп. п. Лясі, **В. і Л. Фіцаловичі, Нью Гейвен, Кон.**

Замість квітів на могилу **Ігоря Старосольського**, брата Уляни, жертвую 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Любов Дражевська**

На далеку могилу моєї тіточної сестри **бл.п. Миросі Чайковської-Устіянович**, замість квітів складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Дарія Кузьмин**

У світлу пам'ять нашого приятеля **бл.п. інж. Івана Карпія**, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а дружині Славі і синові Миронові пересилаємо наші найглибші співчуття, **Оксана і Ростислав Омецінські, Воррен, Міч.**

В пам'ять мого дорогого й незабутнього **мужа бл.п. Петра Данилевича** у 5-ту річницю смерті складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **Анна Данилевич**

Замість квітів на могили бувших членок 82-го Відділу СУА, **бл.п. Наталії Клецов** і **бл.п. Ірини Загаляк**, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а шановній Родині Покійних висловлюємо глибоке співчуття, **Управа 82-го Відділу СУА, Нью-Йорк.**

З приводу смерті св.п. архітекта **Ігоря Старосольського**, брата ред. Уляни Старосольської-Любович та начальника Пласту д-ра Юрія Старосольського разом із словами співчуття складаю 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Володимир Барагура, Вудгейвен, Н.Й.**

В пам'ять дорогого друга **Ігоря Старосольського** — брата Лясі і Юрка, складаю 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Любомира Пежанська, Асторія, Н.Й.**

Замість квітів на могилу **бл.п. Юлії Дашко**, Мами Дори Бриттан — членки 82-го Відділу СУА — складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині Покійної висловлюю глибоке співчуття, **Люба Кожух, 82-ий Відділ СУА**

В пам'ять незабутньої **бл.п. Нусі Крохмалюк**, відданої союзниці і бувшої голови 56-го Відділу СУА, пересилаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Оксана Омецінська, Воррен, Міч.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Корнія Галата**, батька нашої членки Адамович Марії, членки 33-го Відділу зложили на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 90.00 дол. а опечаленій Родині складають глибоке співчуття, **Управа та членки 33-го Відділу**

У світлу пам'ять Покійного **інж. Ігоря Старосольського**, брата Вп. ред. Уляни Старосольської, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Пані Уляні і Родині висловлюємо свої глибокі співчуття, **82-ий Відділ СУА, Нью Йорк.**

В пам'ять дорогої нашої доні **бл.п. Марії Сохоцької-Левтич**, яка недавно відійшла у вічність, складаємо на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" через 47-ий Відділ СУА 25.00 дол., **Василь і Анна Сохоцькі**

В смутку родини складаємо співчуття нашій членці Славці Сенюті та її дітям, а на Пресовий Фонд "Нашого Життя" шлемо 25.00 дол., **Управа 29-го Відділу, Чикаго.**

Замість квітів на могилу товаришки **бл.п. Наталі Клецов**, складаю через 47-го Відділу СУА 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а її мужеві Михайлові і дітям складаю щирі співчуття, **Наталія Гуран.**

Замість квітів на могилу **бл.п. Ярослава Копець**, мужа нашої членки Пелагії Копець, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Пані Пелагії і цілій родині висловлюємо глибокі співчуття, **Управа і членки 62-го Відділу СУА, Глен Спей, Н.Й.**

В пам'ять нашого сусіда **бл.п. Ярослава Копець**, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", через 62-ий Відділ СУА, **Наталка і Михайло Гаврилюки**

Замість квітів на свіжу могилу **сл.п. Ігоря Старосольського**, брата нашої дорогої пані Редактор журналу "Наше Життя" складаємо 50.00 дол. на Пресовий Фонд, а Родині висловлюємо щирі співчуття, **Наталка Дума, Ірина Комар, Еліза Панчак, Омеляна Рогожа, Дарія Яримович.**

В пам'ять **бл.п. Павла Савки** на Медичний Фонд СУА зложили: **20.00 дол.:** Р. і Г. Ратичі; **по 10.00 дол.:** о. Павло і Віра Лабінські, Михайло Захарко, Мирон і Марія Гаталі, Михайло і Марія Слободяни, Василь Ратич, Порфірій і Тамара Панкевичі; **5.00 дол.:** Василь Оріховський. Разом: **90.00 дол.** Збірку під час тризни перевела Тамара Панкевич. **Лідія Черник**, референтка суспільної опіки СУА

В пам'ять брата Редактор Уляни-Любович-Старосольської **бл.п. Ігоря Старосольського**, який відійшов на вічний спочинок у Львові, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Пані Редактор та Родині висловлюємо найбільші співчуття, **Ольга і Аркадій Трачуки**

З НАГОДИ... НА ПРЕСОВИЙ ФОНД...

101-ий Відділ СУА в Чикаго, з нагоди 20-ліття Відділу складає 100.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Бажаємо багато успіхів у дальшій праці, **Соня Гриневич, голова**

З нагоди 40-літнього ювілею вінчання наших батьків **Ориси і Романа Свистунів**, складаємо 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а батькам пересилаємо найщиріші побажання Многих літ!

Ліда, Христя, Отьо, Андрій, Орест, внуки: Іна, Стефа і Марта

ЖУРНАЛ ДЛЯ "БАБУСИ" ... В ПАМ'ЯТЬ..

В пам'ять моєї Матері пересилаю 15.00 дол. на передплату журналу "Наше Життя" для "Бабусі", **д-р Оксана Бризгун-Соколик, Канада.**

Просимо прізвища писати друкованими літерами в обох мовах.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

17,000.00 дол. — залишила в останнім тестаменті Анна Коринська;

4,618.88 — Окружна Управа США в Нью Йорку;

1000.00 дол. — 66-ий Відділ США;

700.00 дол. — Ольга Женецька;

по 500.00 дол. — Євген і Ксеня Луцькі, 78-ий Відділ США, Морген Гаранті Траст Ко. в доповненню пожертви Анни Байляк;

по 200.00 дол. — 82-ий Відділ США, 86-ий Відділ США;

по 100.00 дол. — Галина Назар, Андрій і Таїса Раки, Марія Мороз-Сосяк;

по 50.00 дол. — Роман і Іванна Боднаруки, Осип Фіршак;

по 40.00 дол. — д-р Володимир Онуферко, Юрій Мицак;

по 25.00 дол. — Любомир і Оксана Крушельницькі, Марія Андрусак, Мирослав і Зеновія Кулиничі;

по 20.00 дол. — Ярослав Дацьків, Стефанія Олійник, Марія Фіголь-Кознарська, Юрій Гук, Юрій і Оксана Мельниковичі, Павло Слободян;

по 15.00 дол. — Володимир Клебович, д-р Павло Джус, Атанас Слюсарчук, Стефанія Лешко, д-р Роман Богонович, Стефанія Осадца, д-р Александер Стрільбицький, Михайло Кікцьо, панство Ю. Савицькі, Олег і Любомира Сохани, Роман Волчук, Михайло Савицький, Ольга Вареля, д-р Леонід і Оксана Мостовичі, Микола Черевайко, Модест Артимів;

по 10.00 дол. — Остап і Урсуля Балабани, Ірина Щербанюк, Мирослава Белей, Марія Герус Мартюк, Роман Рак, Юрій і Ольга Діби, Михайло Кіндрачук, Оксана Клюфас, Роман і Іванна Боднаруки, Бенджамин Корсун, Володимир Когутяк, панство М. Андреадіс, Лідія Залуцька, Анастасія Михайлович, Михайло Дзвінка, Наталія Загайкевич, Софія і Александер Скопи, Константин Копачинський, Микола і Марія Гірняки, Роман і Марія Борковські, Олена Карпак, Наталія Вайда;

по 5.00 дол. — д-р Іван і Наталія Макаревичі, Артемій Мареш, Анна Герасименко, Ляриса Зелик, Корнелія Лонкевич, Володимир Барагура, П. Підстригач, Татіяна Богачевська, Іванна Нічка, Сусан Вітзелл, Варвара Швед, Микола і Оксана Коропецькі, Константин Степовий, Емілія Ройовська, Мирослав і Любов Роговські, Григорій Мисишин, Юрій Кисілевський, Василь Ящишин, Сесілія Дебайло, Володимир і Ядвіга Черевки, Йосиф Човник, Богдан і Ізидора Боярські, Галина Костюк, Володимир і Галина Королі;

3.00 дол. — Мирослав Сявавко;

2.50 дол. — Ярослав Заремба;

по 2.00 дол. — Оксана Калиновська, Зеновія Мосійчук;

Сердечно дякуємо шановним: **Володимирові Барагурі, Богданові Бойчукові, Лярисі Кукрицькій, Володимирові Лиснякові і Марті Мачай** за ласкаву участь в програмі "Чи-

тання поезій Вадима Лесича". Замість неприйнятого гонорару складаємо **200.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью Йорку.

Управа 83-го Відділу США в Нью Йорку

Поправка

Неправильно появилось ім'я жертводавця в "Нашому Житті".

Повинно бути: зложила на Український Музей **50.00 дол. Бобиляк.**

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

700.00 дол. — Залишила Ярослава Лісовець для Українського Музею;

500.00 дол. — д-р Роман і Наталія Кравчуки;

340.00 дол. — Богданна Титла замість обіду від Гоффман ЛяРош;

300.00 дол. — 24-ий Відділ США;

375.00 дол. — 64-ий Відділ США;

250.00 дол. — 83-й Відділ США;

200.00 дол. — 62-ий Відділ США;

по 100.00 дол. — Ігор Волянський, д-р Андрій Масюрак, 66-ий Відділ США, 73-й Відділ США;

75.00 дол. — Галина і Александер Воскоб;

по 50.00 дол. — Дамян і Єлисавета Поритки з нагоди 50-го ювілею подружжя панства Войновських, Мирослава Паладій з нагоди 10-го ювілею 62-го Відділу США, Беттена Чарак, Стефанія Діба-Ценко;

30.00 дол. — Анна і Максим Задойні;

по 25.00 дол. — Ольга Дзядів, Ярослава Пастушенко, Ярослава Рубель;

по 20.00 дол. — Галина Дзгаш, Наталія Крупська;

по 10.00 дол. — Наталія Пеленська, Галина Кіляр, Оля Крижанівська, Ольга Білостоцька, Марія Зубаль, Стефанія Пурій;

З НАГОДИ

Панство Анна і Максим Задойні складають подяку членкам **33-го Відділу** за побажання в день їхнього ювілею. З тої нагоди передають на Український Музей в Нью Йорку **30.00 дол.**

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

В пам'ять нашої найдорожчої і незабутньої Дружини і Мами **пок. Ірени Гнатів** на Український Музей жертвують **600.00 дол.**

**Василь Гнатів — муж
Юрій і Роман — сини**

У першу болючу річницю смерті мого найдорожчого мужа **св. п. інж. Юліана Охримовича** складаю **500.00 дол.** на Український Музей.

"Орися Охримович

Замість квітів в пам'ять **бл.п. д-ра Михайла Стефанова** складаю **250.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Стефан Олійник

В дев'ятнадцяту болючу річницю відходу у вічність нашої незабутньої матері **бл.п. Марії Мельник** і в десяту річницю смерті нашої коханої сестри **бл.п. Ярослави Кобрин** складаємо **200.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Роман Мельник з родиною і Софія Мельник

В пам'ять нашого дорогого приятеля **св.п. м'гр Ярослава Щербанюка** складаю **100.00 дол.** на Український Музей.

д-р Р. О. Мороз

В десяту річницю смерті **бл.п. Івана В. Кобзяра** складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Ольга Кобзар

Замість квітів в пам'ять **бл.п. Анни Мулик** складаю **100.00 дол.** на Український Музей.

Іван Місюрак

Замість квітів в пам'ять **бл.п. Анни Мулик** складаємо **100.00 дол.** на Український Музей.

Ілля і Євгенія Місюраки

Для вшанування **св.п. Ярослави Лісовець**, членки нашого Відділу, складають **395.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью-Йорку членки 82-го Відділу США в Нью-Йорку, в тому: **100.00 дол.** — Анна Політило; **30.00 дол.** — Теодора і Роман Бриттан; **25.00 дол.** — Ірина Іванчишин; **по 20.00 дол.:** Лідія Волосянська, Леонтина Гошовська, Олександра Кіршак, Іванна і Ярослав Клим, Марія Костек, Надія Попель; **по 15.00 дол.:** Лідія Котлярчук, Ірина Крамарчук; **по 10.00 дол.:** Ольга Гірна, Юлія Крися, Зіна Раковська, Мирослава Савчак, Софія Серафим, Олена Смулка, Анна Стасів, Клявдія Чорнодольська і Стефанія Чорнодольська.

В світлу пам'ять **бл.п. Івана Іскала** зложили **80.00 дол.** на Український Музей: Олена Коритник, Наталка Пруц, Марія Лецишин, Надія Бергенсток, Мирослава Макогон, Ольга Лавні, Анна Конотопська.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Романа Лазурка** складаю **25.00 дол.** на Український Музей, а родині покійного складаю щирі співчуття.

Матвій Мелешко

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Ольги Плакиди** на Український Музей через 28-ий Відділ США складаю **20.00 дол.**

сестра Марія Плакида

Замість квітів на свіжу могилу нашого дорогого приятеля **бл.п. інж. Костя Церкевича**, складаємо **20.00 дол.** на Український Музей.

Ірена і Антон Біскупи

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Володимира Сусли** складаємо **20 дол.** на Український Музей, а родині складаємо щирі співчуття.

Стефанія і Василь Бабії

Замість квітів на свіжу могилу **пок. Івана Чорного**, чоловіка нашої довголітньої членки Степанії Чорної складаємо **20.00 дол.** на Український Музей в Нью Йорку.

57-ий Відділ США

Замість квітів в пам'ять нашої дорогої членки **бл.п. Анни Паньків**, складаємо **10.00 дол.** на Український Музей.

32-ий Відділ США

Замість квітів в пам'ять **бл.п. Івана Чорного** складаю **15.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Мелянія Кокорудз

Замість квітів в пам'ять **бл.п. Василя Головки** зложили **по 50.00 дол.** на Український Музей: Софія і Іван Головки, Емілія Панасюк;

Замість квітів на свіжу могилу нашої дорогої, незабутньої кузинки і тети **бл.п. Славці Лісовець**, складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Олена Смулка, Віра Лащик і Оксана Кіпа з родиною

В пам'ять дорогого брата **бл.п. інж. Романа Смулки** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Олена Смулка, Віра Лащик і Оксана Кіпа з родиною

На світлу пам'ять недавно померлого приятеля **бл.п. Ярослава Д. Рубля**, складаємо **50.00 дол.** на Український Музей.

Оксана і Юрій Мельниковичі

На свіжу могилу **бл.п. Анни Мулик** моєї дорогої односельчанки складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Михайлина і Михайло Барани

Замість квітів на свіжі могили **бл.п. д-ра Юрія Тершаківця і бл.п. інж. Романа Смулки** складаємо **40.00 дол.** на будову Українського Музею.

Дарія і Володимир Ломницькі

Замість квітів в світлу пам'ять **бл.п. Марії Ржепецької** складаємо **30.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Модест і Наталія Захарченки

Вшановуючи пам'ять **покійного Ярослава Д. Рубля** складаємо **25.00 дол.** на Український Музей в Нью Йорку, а дружині Славці та рідні складаємо наші щирі вислови співчуття.

Оля і Ярослав Городецькі

У світлу пам'ять моєї незабутньої дружини **сп.п. Мирослави Притули** складаю **25.00 дол.** на Український Музей.

чоловік Василь

Замість квітів на могилу **бл.п. Ярослава Д. Рубля** складаємо **25.00 дол.** на Український Музей.

Євген і Ксеня Луцькі

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося сумною вісткою із Союзянською Родиною, що 24 вересня 1987 р. відійшла у вічність визначна діячка Союзу Українок **бл.п. Софія Онуфрик**. Чимраз частіше доводиться нам прощатися з нашими союзянськими співробітницями, яких з волі Всевишнього смерть забирає й переносить у інший, краший світ.

І так членки СУА в Рочестері, Н.Й. попрощали дорогу нам усім Софію Онуфрик, яка понад 20 років тому покинула Рочестер, щоб бути близько одинокого сина Зенона і його родини, а особливо внучат, які були її цілим світом. Про покійну, ті, що її знали та з нею працювали, можуть говорити тільки в суперлятивах.

Уже замолоду, учителюючи, включилася в працю Союзу Українок на рідних землях та присвятилася організуванню і підвищенню освіти селянських дівчат, роз'їздаючи з доповідями і курсами по селах галицької землі. Згодом прийшла війна і мандри в невідоме майбутнє. Але поруч вірного і доброго чоловіка д-р медицини Петра Онуфрика і завдяки своїй сильній індивідуальності перемагає всі життєві перешкоди.

Маючи родину, в тяжких обставинах життя на чужині, вона завжди знаходила час і для інших, а зокрема для громадської праці.

З приїздом до Рочестеру включилася в працю тоді ще одного тільки 6-го Відділу Союзу Українок Америки в Рочестері, де гуртувалися жінки з першої імміграції, піонерки громадського і церковного життя, і до самого виїзду була активною членкою і рушійною силою цього Відділу. Займала всякі пости в управі, однак ніколи не хотіла прийняти головства. Віддавала цю честь іншим жінкам-патріоткам, які хоча мало освічені, а то й неписьменні, однак високо-ідейні, на думку покійної, заслугоували бути в проводі.

Особа скромна, однак простоліннійна, непохитна і енергійна, із запалом довголітнього громадського досвіду, служила завжди всім, хто до неї звертався, порадами і сугестіями.

Я особисто назвала б пані Софію Онуфрик "позакупісовою провідницею", бо цей хист був безумовно її великою прикметою.

Покійна була заступницею голови Головної Управи СУА, як також культурно-освітньою референткою СУА. Із створенням Окружної Ради СУА з Відділами: Рочестер, Бофало, Сиракюзи, Ютика, Бінгемтон, Вотервліт, Трой із

осідком в Рочестері, покійна була дуже діяльна, займаючи пости, включно із заступницею голови Округи, по смерті Марії Когутяк. Останній Окружний З'їзд, на якому покійна була присутня перед виїздом з Рочестеру, наділив її почесним членством.

Її праця була спокійна, жертвенна, віддана. Будучи доброю вдачі, мала дар з'єднувати членок, раділа успіхами і ростом організації, докладала усіх зусиль до її продуктивної праці.

Доля присудила їй поховати чоловіка д-р Онуфрика. Залишилася сама із сином. З переїздом на інше місце поселення включилася там у громадську працю, доки їй на це дозволяло її здоров'я та ще й тоді все таки цікавилася життям і подіями у своїй жіночій організації.

Покійна була людиною, яка не могла жити без суспільної праці, людиною, яка це робила у повному переконанні, що її праця потрібна, що таким чином помагає своєму народові. Глибока патріотка, не на словах, а у ділах. Вряди-годи заїздила до Рочестеру, щоб відвідати та привести до порядку могилу дорогого чоловіка.

Коли осіннє пожовкле листя спокійно покривало цю могилу, пані Софія востаннє приїхала, — а радше перевезено її тлінні останки — щоб знову пожити з подругом земного життя в одній могилі, цим разом навіки... Чисельна рочестерська громада, яка її не забула, відпроварила покійну на вічний спочинок, схиливши у пошані голови, а осіннє сонце з-поза хмар посилало їй останній поцілунок... Не забудемо покійної, згадувати будемо її за ту любов і приязнь, яку вона виявила нашій організації СУА і усім, які її знали.

Марія Крамарчук

Бл.п. ОЛЬГА ПЛАКИДА

В понеділок 21-го вересня 1987 р. рознеслась по Ньюаркові і околиці сумна вістка про смерть довголітньої членки 28-го Відділу СУА **бл.п. Ольги Плакیدی**.

Покійна народилась 1-го січня 1912 р. в Старім Скалаті, недалеко Збруча, в родині о. Григорія і Анни Плакідів.

Гімназійні студії покінчила в Тернополі, а вищу школу для Заграничної Торгівлі (Експортівку) у Львові.

Опісля працювала книговодом у Повітовім Союзі Кооператив в Скалаті. Була там інструктором Сільського Господаря і теж секретарем місцевої Просвіти. Як високоідейна людина, йшла з течією тодішньої молоді, вписуючись до ОУН. За це була в'язнем польських тюрем та концентраційного табору в Березі Картузькій, разом із своїм батьком о. Григорієм.

Під час Другої світової війни бл.п. Оля разом з родиною виїхала на Захід, вже без батька, що упокоївся ще в Ріднім Краю.

Почерез скитання по таборах для біженців у Німеччині, разом з родиною прибула до Канади, а опісля до Америки і осіла в Ньюарку.

Здавалось би, що тут буде їй легко жити, бо дістала працю по своїм званні книговода у фірмі Hape's, але доля попроварила інакше. Пережила тут смерть 2-ох братів і дорогої мами, а невдовзі і сама занедужала на довгу, затяжну недугу. Тільки при допомозі модерного лікування та спеціальних машин вдалося лікарям продовжити ще її життя на 13 років. Це продовження було для Неї великою мукою, немовними терпіннями, які зносила терпеливо без слова нарікання, як сильно віруюча і побожна особа. Але оте її терпіння було мукою для її оточення, а головною для сестри Марії, що з великою посвятою займалася хворою, аж до її смерті.

Зараз по приїзді до Ньюарку бл.п. Оля зі своєю сестрою Марійкою вписались до 28-го Відділу СУА в Ньюарку. Це була людина розумна, лагідної вдачі і дуже скромна. На сто відсотків сповняла свої обов'язки щодо нашої організації, передовсім була жертвенна. Ми бачили її все на сходинах і наших імпрезах, аж поки не захворіла так тяжко.

В похоронному заведенні Литвина прощала покійну від Відділу Ольга Муссаковська, а пан Михайло Добош від хору при церкві с.в Івана Хрестителя в Ньюарку.

Дня 24-го вересня в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку відправлено заупокійну Літургію, а тіло покійної перевезено на кладовище Евергрін, де спочила Вона біля своїх братів і матері. Там прощала покійну О. Цяпка. Опісля відбулася тризна і востаннє п. Зеня Воробець попрощала нашу Дорогу Членку.

Для нас, Союзянок, залишила Покійна добрий спомин по собі і великий жаль.

Ольга Муссаковська

Т. ШЕВЧЕНКО

І ДОСІ СНИТЬСЯ..

І досі сниться — під горою
Між вербами, та над водою
Біленька хаточка:
І сивий дід сидить
Коло хатиночки і бавить
Хорошее та кучеряве
Своє маленькеє внуца.

І досі сниться — вийшла з хати
Веселая сміючись мати,
Цілує діда і дитя —
Аж тричі весело цілує
Прийма на руки і годує
І спать несе.
А дід сидить і усміхається..

ТЕЧЕ ВОДА

(Уривок з балади "Причинна").

Тече вода з під явора
Яром на долину
Пишається над водою
Червона калина.
Тече вода із за гаю
Та попід горою,
Хлюпочуться качаточка
Поміж осокою.
А качечка впливає
З качуром за ними
Ловить ряску, розмовляє
З дітками своїми.

О.Г.

РОМАН ШУХЕВИЧ — ТАРАС ЧУПРИНКА Комендант Української Повстанської Армії

Малий золотоволосий хлопчина звертав на себе увагу старших своєю повагою і ніжністю. Часто задуманий, любив приглядатися, як пливе й шумить бурхлива вода. Коли виріс і став пластуном, навчився веслування, склав іспит із рятівництва та навіть врятував малу дитину, яка впала під заломану кригу льоду на совганці.

Народився в містечку Краківці коло Яворова, відтак переїхав з батьками до Кам'янки Струмислової, а опісля до Радехова. До гімназії ходив у Львові, де як завзятий пластун відбував мандрівки по лісах і полях в околиці цього нашого славного міста. Зацікавлення Романа були дуже різноманітні і всюди він мусів бути перший. Любив музику, був добрий піяніст, любив поезію, мисливство і спорт. Як студент, а потім інженер-технік, зорганізував пластовий гурток "Ясний Тризуб" а потім "Карпатський Лещетарський Клуб". В Курені "Чорноморці" організував водні табори та відбував далекі мандрівки з "Лісовими Чортами". Хоч ніжний з природи, рівночасно суворий сам до себе, по-

чав цікавитися політикою і військовими справами. Його сильний характер ще більше скріпився, коли побачив у яким важким положенні знайшлася його улюблена Батьківщина. Він пильно студював військову справу і за кордоном, де також навчився володіти шаблею і здобув диплом пілота безмоторного літання. Присвячуючи своє молоде життя українській справі, він став головою Організації Українських Націоналістів. І так, колись малий пластун Ромко став відважно до боротьби з двома великими потугами як Генерал-Хорунжий славної УПА — нашого війська, яке в дуже тяжких умовах квартируючи по лісах і дебрах боролось з ворогами України. Майже сім років він стояв на чолі Української Повстанської Армії, був нагороджений золотим Хрестом Заслуги та згинув смертю героя в боротьбі з большевиками дня 5-го березня 1947 р. в селі Білогорці під Львовом, де колись так любив відбувати свої мандрівки. Його постать хай завжди буде для нас прикладом відваги й героїства у боротьбі за свою державу.

МИКОЛА ЩЕРБАК

КАЛИНА

Із хати вийшла Катерина.
Спішить. Заглянула в кущі.
Нема...

— Піду ще до калини.
Десь братік мокне на дощі...

— Ти тут, Тарасе, — шепче тихо...
І ось і братік, і сестра
Забудуть мачуху та лихо,
Що вже й до хати йти пора.

Забавляться, як, звісно, діти...
— А я ще й їсти принесла!
Ось хліб і сіль...

Зелені віти
Ховають їх від горя й зла.

Неначе знала та калина,
Схиливши листяний намет,
Що із маленького хлопчини
Зросте великий наш поет!

Рис. Ельмира Геруляк

Спонсором цієї сторінки
є 82-ий Відділ СУА, Нью Йорк.

*У селі Кирилівці, на леваді, поблизу по-
двір'я, де стояла хата батька Тараса Шев-
ченка, росте й тепер рясна калина, під
якою переховувався Тарас від злої мачухи.
Сестра Катерина носила Тарасові їжу та
навіть бавилася з ним.*

О. ОЛЕСЬ

УКРАЇНСЬКЕ ВІЙСЬКО

Вільну Україну не скують кайдани:
В обороні волі наше військо стане,
Заревуть гармати, закричать шаблі, —
Не дадуть в наругу рідної землі.

Українське військо, мов з могили встало
Загриміло в бубни, в сурмоньки заграло,
Розгорнуло прапор соняшно-блакитний
Прапор України рідний заповітний!

Від дощу, від грому оживе руїна,
Зацвіте квітками вільна Україна,
Творчий Дух народу із могили встане
І здивують всевіт лицарі-титани!

В минулому році наш 33-ій Відділ СУА в Клівленді зазнав великих втрат. Ми втратили чотири визначні членки. 16-го січня 1987 р. померла **Олександра Мачалаба**, довголітня господарська референтка нашого Відділу. Вона вложила багато праці в приготування перекусок та печива на ширші сходи та імпрези Відділу. Вона була людиною спокійної вдачі.

20-го серпня 1987 р. відійшла від

нас її сестра **Зиновія Ярош**. Вона була довгі роки референткою садочку і багато серця віддала садочковій діяльності. Коли її сестра Олександра не могла, через недугу, далі працювати в господарському рефераті, Зеня помагала наступній господарській референтці, аж доки невмолима недуга не відбрала їй силу до праці.

27-го вересня 1987 р. померла колишня голова 33-го Відділу, **Марія Янів**. Ширшу згадку про неї написала

до "Нашого Життя" наша почесна членка Ірина Кашубинська.

Вкінці 10-го грудня 1987 р. прощали ми **Ірину Романів**, яка перед своєю довгою недугою жертвенно працювала в господарському рефераті нашого Відділу.

Пам'ять про цих добрих і працюючих членок буде завжди з нами.

Марта Сидір,

пресова референтка 33-го Відділу

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 38-го ВІДДІЛУ СУА В ДЕНВЕР, КОЛЬОРАДО.

Загальні Збори 38-го Відділу відбулися 30-го січня 1988-го року в приміщенні української католицької церкви при вул. Шошон.

На пропозицію Номінаційної Комісії і за повною згодою Зборів, до **нової Управи** увійшли: Надія Виннич — голова, Тетяна Винар — перша містогорова, Одарка Фіглюс — друга містогорова, Теодозія Федак — секретар, Марія Фіглюс — скарбник. **Референтки**: Тетяна Винар — культурно-освітня, Софія Майстрик — імпрезова, майно і архів, Марія Нижник — господарська, Оксана Мошинська — суспільна опіка і стипендійна, Надія Хома — організаційна, Олена Морозевич — пресова. **До Контрольної Комісії увійшли**: Лідія Кузьмич — голова, Степанія Дутчак і Любов Бегака — члени.

Номінаційна Комісія: Степанія Дутчак і Любов Бегака.

Олена Морозевич,
пресова референтка

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 64-го ВІДДІЛУ СУА

Дня 20 грудня 1987 р. відбулися Загальні Збори 64-го Відділу СУА в Нью Йорку в домівці СУА.

Предсідницею була Іванна Рожанковська, секретаркою Евстахія Гойдиш. **Управу** вибрано в такому складі: Христя Навроцька — голова, Ніна Самокіш — заступниця голови, Оксана Щурова — секретарка, Марія Даниш — фінансова секретарка, Володимира Івануса — скарбничка, Софія Салдан — передплати "Нашого Життя".

Референтки: Люба Раковська і Стефанія Крушельницька — організаційні, культурно-освітня комісія, Любомира Артимішин — мистецька, Євгенія Тріска — музейна і суспільної опіки, Дарія Костів — виховна, Галина Кіляр — імпрезова, Евстахія Гойдиш — пресова, Євгенія Корчинська — господарська. **Контрольна комісія**: Наталія Білоус — голова, Олександра Ямрозик — заступниця голови, Галина Цігаш, Марія Палідвор і Ірина Решетука — члени. **Номінаційна Комісія**: Люба Раковська, Наталія Білоус і Олександра Ямрозик.

Дня 29 грудня 1987 р. кооптовано на пост секретарки **Марію Савицьку** на місце Оксани Щурової, яка зретигнувала з причини здоров'я.

71-ий ВІДДІЛ СУА, ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

Відділ відбув Загальні Збори 3-го січня 1983 р. з участю голови Округу Лесі Гой за що сердечно дякуємо.

Нова управа: Галина Білик — голова, Катруся Коць — заступниця голови, Стефанія Мацяк — скарбничка, Галина Гаврилук — секретарка. **Референтки**: Христина Кахнич — організаційна, Ніна Ковбаснюк — культурно-освітня і імпрезова, Анна Вішка і Стефанія Білоус — суспільної опіки, Анастасія Сиби — зв'язків, Параскевія Шеремета — господарська. **Контрольна комісія** — Стефанія Штомпіль — голова, Стефанія Цюлко і Марія Куца — члени.

Галина Білик — голова

89-Й ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, КЕРГОНКСОН, Н.Й.

Річні Загальні Збори відбулися 12-го грудня 1987 р. Округну Управу репрезентувала Євгенія Рубчак. До президії зборів увійшли: Ярослава Ціханська — голова і Зеновія Ковальська — секретарка.

Вибрано **Управу в такому складі**: голова — д-р Стефанія Барановська, заступниця голови — Анна Слободян, секретарка — Лідія Яців, скарбничка — Агнес Хоманчук. **Референтки**: організаційна — Михайлина Баран, культурно-освітня — Євгенія Рубчак, зв'язків — Леся Орлян, музейно-мистецька — Зеновія Гулей, виховна — Іванна Боб'як, суспільної опіки — Меланія Кокоудз, пресова — Ольга Денисенко, імпрезова — Зеновія Ковальська, господарська — Дарія Барон, Розалія Палюх. **Контрольна Комісія**: голова — Ярослава Ціханська, члени: Дарія Хухра, Ярослава Крижанівська, повідомляють про сходи: Емілія Реннер і Ярослава Ціханська.

Лідія Яців, секретарка

1-ий ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК

Річні Загальні Збори 1-го Відділу СУА в Нью-Йорку відбулися дня 6-го грудня 1987 р. Від Округної Управи делегаткою була Олександра Крумшин. До Президії вибрано: Стефанію Гуменюк — предсідницею, Марію Михайлів — секретарку.

Вибрано **нову Управу у складі**: Лідія Магун — голова, Соня Костюк — заступниця голови, Стефанія СЕМушак — протоколярна секретарка, Ганя Серант — кореспонденційна секретарка, Стефанія Гуменюк — скарбничка. **Референтки**: Люба Дармограй — організаційна, Іванна Мачай і Марія Михайлів — культ.-освітні референтки, Мірослава Малиняк — імпрезова, Параскевія Сусь — виховна, Соня Вацик і Ева Гарайда — суспільна опіка, Наталія Мітрінга — пресова, Віра Шуль — мистецька і музейна. Доня Кріль,

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невивічених образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.

Адреса: 108 SECOND Ave. New York, N. Y. 10003

Ольга Кузьмін, Анна Кусьнірчук, Мирослава Федюк — господарська реф., Катруся Палуга — реф. фестивалю. Євгенія Вацик — передплата "Нашого Життя". Марія Кассен — зв'язків, Марія Мотиль — стипендій. **Контрольна комісія:** Леся Гой — голова, Стефанія Лешко, Анна Натина, Дарія Чижик — члени. Делегатка до УККА — Анна Натина.

Наталія Мітрінга
пресова референтка.

82-ий ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК

Річні Загальні Збори 82-го Відділу СУА в Нью-Йорку відбулися 19-го грудня 1987 р. Окружну Управу СУА репрезентувала організаційна референтка Олександра Крумшин. До Президії Зборів увійшли: Олександра Крумшин, Олександра Кіршак — голова і Надія Попель — секретарка.

У склад **Управи на 1988 р.** увійшли: І. Клим — голова; І. Іванчишин — заступниця голови; О. Кіршак — протоколярна секретарка; Н. Попель — скарбничка. Референтки — І. Іванчишин і С. Раковська — культурно-освітні; Ю. Криса — організаційна; Т. Бриттан — організаційна і стипендійна; О. Смулка, С. Серафин, Е. Балабан, А. Стасів — господарські.

До **Контрольної Комісії** увійшли: І. Крамарчук — голова; О. Гірна і М. Мирошниченко — члени.

Софія Раковська

47-ий ВІДДІЛ СУА, РОЧЕСТЕР

Річні Загальні Збори 47-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Рочестері Н.Й. відбулися 3-го січня 1988 р. До Президії Зборів увійшли: Марія Крамарчук — голова, Анна Чорнобиль — секретарка. Окружну Управу репрезентувала Дуса Ганушевська, заступниця голови.

Нова Управа на 1988 рік: Татіяна Шутер — голова; Ірина Руснак — заступниця голови; Ірина Михайлюк — протоколярна секретарка; Наталя Гуран — кореспонденційна секретарка; Марія Джус — скарбничка; Марія Костів — фінансова; Референтки: Ірина Семанюк — пресова, Дарія Лесів — заступниця пресової референтки; Іванна Мартинець — музейно-мистецька, Анна Чорнобиль — суспільна опіка і стипендії, Катерина Лялька — висилка пачок, Віра Мотика — садочки, бабусі, Галина Несторович, Катерина Щур, Марія Сипняк, Анна Сохоцька — господарські, Марія Лецишин — зв'язки, Марія Крамарчук, Ірина Шмігель, Тамара Гривнак — **Контрольна Комісія**; Ольга Нарівна, Ольга Ганушевська — заступниці; Михайлина Пилипець, Стефанія Костик — вільні члени.

Ірина Семанюк,
пресова референтка

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N.Y. 10003

Subscription in the United States of America \$15.00, half year \$8.00, single copy \$1.50.

COUNTRIES OTHER THAN U.S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 15.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодинокі число 1.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation 335 Clifton Ave., Clifton, N.J., 07011

©Copyright 1983 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and
at additional mailing offices" (USPS 414-660)
108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

ISSN 0740-0225
INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBERING

(маніжка) чоловічої сорочки. Село Стебнів, пов. Здолбунів, XVIII ст. 2. Брак опису і інформації про місцевість і призначення взору. Вишивати чорними нитками D.M.C. ч. 321. Рисувала Ольга Трачук.

Details of man's shirt from Stebniv, XVIII century. There is not enough information on the origin and description of the design. Embroider with black thread (DMC #321). Grafic by Olha Trachuk.